

Wiek Nowy

Należność pocztowa opłacona gotówką.

Wydanie A B C D

POPULARNY DZIENNIK ILUSTROWANY

WYCHODZI WE LWOWIE KAŻDEGO DNIA POWSZEDNIEGO.

PRENUMERATA W KRAJU:

Miesięczna zł. 2.50

Kwartalna zł. 7.-

Roczna zł. 28.-

PRENUMERATA MIES.
ZA GRANICĄ:

Czechosłowacja

i Węgry zł. 2.50

Do wszystkich in-

nych krajów . . zł. 5.-

ADRES: „WIEK NOWY”, LWÓW, SOKOŁA 4.

Telefony: Nacz. Redaktora 235-70, Redakcji

200-16, Kancelarii 226-77, Administracji 279-80.

Konto przekazów rozrach.: Nr. 18, Lwów 1.

Konto P. K. O. „S. A. Prasa Nowa” Nr. 500.090.

Cena
10

GROSZY

Czy Niemcy uderzą na Wschód, czy na Zachód?

CENTRALNA MAŁOPOLSKA
KASA OSZCZĘDNOŚCI

WE LWOWIE

(dawniej GALICYJSKA KASA OSZCZĘDNOŚCI)

Rok założenia 1843.

INSTYTUCJA PRAWA PUBLICZNEGO.

WYDAJE KSIĄŻECZKI OSZCZĘDNOŚCIO-
WE IMIENNE I NA OKAZIČIELA

z POREKĄ PAŃSTWA.

PROWADZI RACHUNKI BIEŻĄCE
I CZEKOWE.

FUNDUSZE REZERWOWE: Zł. 5.668.000.-

Zamiejscowe wpłaty — P. K. O. 503.198

Niemcy wstrzymali
wydalanie Polaków.

WARSZAWA. (PAT.) Jak się dowiaduje Polska Agencja Telegraficzna, kompetentne władze polskie i niemieckie wydały polecenie, aby zarządzone obustronnie wydalanie ze strefy granicznej, o ile dotychczas nie zostały wykonane, tymczasowo zawiesić i zaniechać dalszych wydałań. Na podstawie obustronnego porozumienia mają być poddane ponownemu rozpatrzeniu wypadki dokonanych wydałań, jako też sprawy wydałań, będące w trakcie załatwiania.

Uwaga PT. Prenumeratorzy!

Na stronie 11 zamieszczamy przekaz rozrachunkowy dla przekazania prenumeraty za luty 1939 r.

Przekaz ten należy wyciąć w oznaczonym miejscu. Każdy Urząd pocztowy jest obowiązany do przyjmowania tego przekazu. Prenumeratę należy przekazać najpóźniej do 5 lutego 1939 r.

Równocześnie prosimy P. T. Prenumeratorów o dokładne i czytelne adresy ich na przekazach, zaś tych, którzy zmienili miejsce zamieszkania — o podanie dla orientacji poprzedniego adresu.

Administracja
„WIEKU NOWEGO“

Porozumienie z Polską jest dla Niemiec kluczem do Europy.

WARSZAWA. (PAT.) Minister spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentrop przybył dziś, we środę, 25 bm. z oficjalną wizytą do Warszawy. Pobyt ministra von Ribbentropa potrwa 2 dni.

Program wizyty przewiduje m. in. złożenie wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza, audiencję i śniadanie u Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, obiad i raut u min. Becka, oraz obiad w ambasadzie niemieckiej.

Jak można się już zorientować, rozmowy te miały raczej charakter informacyjny i do żadnych konkretnych ustaleń na razie nie doszło. Wizyta min. von Ribbentropa miałaby więc na celu zfinalizowanie niektórych z poruszonych w Berchtesgaden problemów.

Poza tym dużą rolę tak dla Polski, jak i dla Niemiec odgrywa tu względy prestiżowe. Niemcom chodzi o wyka-

za dla opisywania przyjęcia, które zgoutuje go-
ściowi niemieckiemu rząd polski oraz dla ob-
serwacji nastrojów w społeczeństwie polskim.

W pałacu Blanka zamieszka jedynie minister z sekretarzem, reszta swity znajduje pomieszczenie w pokojach Hotelu Europejskiego. Na dworcu głównym, gdzie czynione są przygotowania do przyjęcia ministra niemieckiego, wywieszono wczoraj chorągwie Trzeciej Rzeszy ze swastyką, dzisiaj chorągwie takie zwisły także na pałacu Blanka i na gmachu Hotelu Europejskiego.

Dzisiejszy „Kurier Polski” pisze, że wizyta ta śledzona jest w Europie z dużą uwagą. Znajduje w niej wyraz nie tylko świadomość, że na ewolucji europejskich stosunków waży z przemożną siłą aktywność Niemiec, ale i przekonanie, że przebieg tej ewolucji zależy w niemałym stopniu od Polski. Bez klucza porozumienia z Polską nie łatwo przyszyby Niemcom w przeszłości niejedne drzwi otwierać. Choć obecnie historia posuwa się szybkim krokiem naprzód, nie prędko wydaje się chwila, w której ten klucz będzie mógł być wrzucany do morza.

Pewne koła polityczne chcą wyzyskać huk armat na ziemi hiszpańskiej i wzrastające w związku z tym kłopoty Francji i Anglii, aby wykazać, że właśnie Wschód Europy jest dzisiaj spokojny i stabilizacja pokoju jest tam większa, niż na Zachodzie.

Wizyta Ribbentropa uważana jest w tych kołach politycznych za manifestację do-
brych i niezmiennych od r. 1934 stosunków polsko - niemieckich. Dodaje się na koniec, że Ribbentrop jest tylko wykonawcą woli kanclerza, a zatem w Warszawie nie będą przeprowadzone żadne rozmowy o jakimś szczególnie doniosłym znaczeniu.

„Gazeta Polska” w entuzjastycznym artykule przedstawia bilans 5-lecia, zaznaczając, że wizyta ministra niemieckiego ma zamianować wolę kontynuowania polityki, zapoczątkowanej w styczniu 1934 r. Merytorycznie jednak stosunki polsko - niemieckie zostały już omówione w czasie pobytu ministra Becka w Berchtesgaden. O samym Ribbentropie „Gazeta Polska” pisze, że należy on do stosunkowo nielicznej elity, która pod bezpośrednim zwierzchnictwem wodza narodu niemieckiego wykreśla drogę rozwojowe współczesnego państwa niemieckiego. „Gazeta Polska” zaznacza na koniec, że Ribbentrop „używany jest od dawna przez kanclerza do ciężkich misyj politycznych”.

FUTRA BRACIA ROTH i Sp. Lwów
obecnie: LEGIONÓW 11 I. p. (nad sklepem Salamandra)

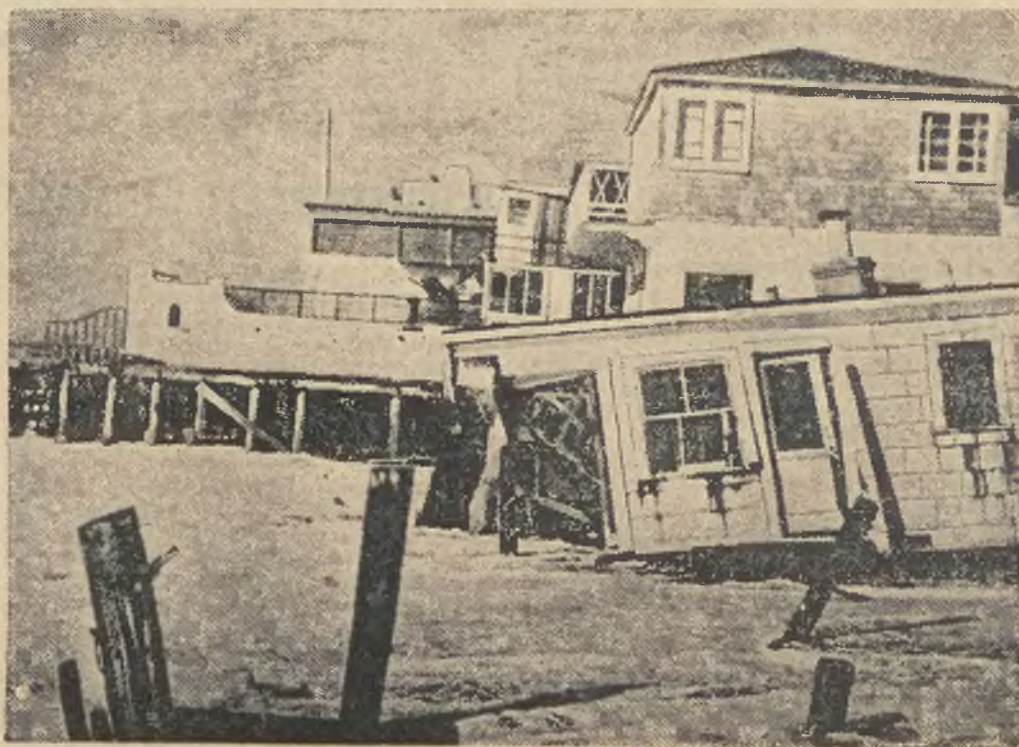
WARSZAWA. (Tel.) Jak powszechnie się przypuszcza

w rozmowie min. Becka z kanclerzem Hitlerem w Berchtesgaden poruszono cały szereg interesujących gdywa państwa problemów, takich jak sprawa Gdańska, sprawa tranzytu niemieckiego przez Pomorze, kwestie Rusi Podkarpackiej i ewentualnego marszu niemieckiego na wschód oraz problem pretensyj kolonialnych

nie opinii zachodnio - europejskiej, że Polska jednak nadal współdziała z Rzeszą, dla min. Becka zaś jest rzeczą ważną prestiżowo, by po jego podróży do Berchtesgaden nastąpiła w Polsce rewizyta niemieckiego dygnitarza.

WARSZAWA. (r. - telef.) Min. Ribbentrop przybędzie z dużą switą. W bezpośrednim otoczeniu ministra znajduje się około 10 osób, a ponadto przybędzie około 10 dziennikarzy niemieckich, specjalnie delegowanych

Powódź na wybrzeżu Oceanu Spokojnego.

Zburzone domy na wybrzeżu Long Beach, Kalifornia, w czasie burzy w dn. 6 stycznia br.

**Dziś pełna tabela
wygranych
Loterii Klasowej**

Co oznacza dymisja dr. Schachta?

Idea i pieniądz. — Chamberlain i Mussolini. — Montagu Norman i Schacht. — Ryzykowny krok.

Zagadnienie, którym socjologia wieku biegnącego wielokrotnie się zajmowała, zagadnienie:

CO MA WIĘKSZĄ SIŁĘ: PIENIĄDZ CZY IDEA,

nabiera dziś, znaczenia bardzo aktualnego i jest niemal eksperymentalnie traktowane i rozwiązywane przez współczesnych. Kanclerz Hitler wielokrotnie w swoich wywodach i przemówieniach głosił, iż polityka musi mieć prymat przed życiem gospodarczym i że nie ma takich sił materialnych, które mogłyby wpływać hamująco, czy też hamująco na rozpęd i rozwój idei. Podobne stanowisko w gruncie rzeczy zajmował i zajmuje Mussolini. I on kilkakrotnie dawał do zrozumienia, że Włochy nie poczynią nikomu za pieniądze żadnych ustępstw ani żadnych koncesji, że nie mają nic od sprzedania i że stać będą twardo na płaszczyźnie swojej ideologii. Dwa te mocarstwa, prowadząc politykę autarkiczną, znalazły się jednak rychło w sytuacji gospodarczej i finansowej bardzo ciężkiej i trudnej. Każdy podziwiać musi nadzwyczajną energię, z jaką zarówno Niemcy, jak i Włochy dają sobie radę, prowadząc walkę o byt i o zupełne uniezależnienie się od zagranicy. Rzecznicy kapitalizmu starego autoramentu uważali jednak i dotąd uważają, że eksperymenty, podjęte przez Niemcy i Włochy mogą być najwyższym wysiłkiem energii narodu jeszcze przedłużane, ale, że jednak prędzej czy później i jedno mocarstwo i drugie będzie zmuszone szukać oparcia i pomocy u „nasyconych” i w ten sposób dopiero ratować się z ciężkiej opresji.

Podobno głównymi doradcami premiera Chamberlaina są wielcy bankierzy londyńscy. Zawsze tak bywało, iż w ich rękach właśnie koncentrowały się losy świata. Ostatecznie wojny nie można prowadzić bez pieniędzy, choć ostatecznie sztukę tę doprowadzono do wielkiej doskonałości a handel wymienny i kompensacyjny ułatwia obchodzenie tej zasady, do niedawna — wydawałoby się — murwanej, iż do prowadzenia wojny potrzebne są w gruncie rzeczy tylko pieniądze. Tak, do wojny dziś może mniej, niż kiedykolwiek, ale do życia w pokoju? Kto tu zaraz mówi o wojnie. To nie o to chodzi.

ZAROWNO NIEMCY JAK I WŁOŚCI CHCĄ ŻYĆ W SPOKOJU I W DOSTATKU. CIĄGŁE PRZYGOTOWANIA DO WOJNY UNIEMOŻLIWIJĄ TO. GOSPODARKA AUTARKICZNA, TO JEST PRZECIŻ GOSPODARKA WOJENNA A W KAŻDYM RAZIE PRZEDWOJENNA.

Nie przestają atakować rynku londyńskiego i z Berlina i z Rzymu o taką czy inną pomoc finansową. Podobno premier Chamberlain, czy też City londyńska, czy też poproszu Anglija ma odłożonych 5 miliardów funtów dla Włoch, jeśli uzyska gwarancję, że Włosi będą

grzeczni, to znaczy nie będą prowadzić wojny i poniekąd wszelkich niepokojących Europę ruchów. Na razie jednak, gdy wobec likwidacji wojny domowej w Hiszpanii zanosi się na zaostrzenie stosunków francusko-włoskich a może i włosko - angielskich, ta suma oczywiście nie może być wypłacona Włochom w obecnej sytuacji. Może nawet taka suma nie istnieje. Może to jest fikcja. Jedno jest prawdą: Włosi pieniędzy potrzebują a Anglicy mogą im dać te pieniądze. Ale tylko w pewnej sytuacji i w pewnych warunkach. Prędzej czy później będzie musiał nie nasycony Mussolini zwrócić się do sytego Chamberlaina. To jeszcze w tej chwili nie jest aktualne. Aktualna jest inna sprawa.

Ustąpienie dr. Schachta ze stanowiska prezesa Banku Rzeszy oznacza — powiedzmy to otwarcie —

POWAŻNE ZAGROŻENIE POKOJU. DR. SCHACHT BYŁ „LIBERAŁEM” NA TLE NARODOWO-SOCJALISTYCZNEJ GOSPODARKI. JEST TO CZŁOWIEK WIELKIEJ WIEDZY EKONOMICZNEJ I JEDEN Z NAJGENIALNIEJSZYCH TECHNIKÓW BANKOWYCH.

Montagu Norman, gubernator Banku angielskiego od wielu lat — choć naogół stanowiska tego nie piastuje się dłużej, jak dwa lata — obdarzał dr. Schachta i uznaniem i uszanowaniem. Dr. Schacht istotnie dokonywał cudów. Potrafił on i dostarczać kanclerzowi Hitlerowi dostatecznej ilości pieniędzy na ce-

le zbrojeń i utrzymywać jakie takie stosunki mógł tam niczego załatwić. Sprawa żydowska, z zagranicą. Ostatnio wysłano go do Londynu z misją najprawdopodobniej dosyć trudną. Dr. Schacht miał — zdaje się — domagać się od Anglii pieniędzy na dalsze dozbrojenie Niemiec. Pomimo serdecznych stosunków, jakie łączą go z faktycznym władcą Anglii Montagu Normanem, nie potrafił on oczywiście wykonać aż tak karkołomnej sztuki. Tu okazało się, że i kres jego cudotwórczej mocy musiał wreszcie nastąpić. Co oznacza ustąpienie dr. Schachta? Oznacza ono, iż gospodarka niemiecka, która stała nad brzegiem wielkiej przepaści podejmuje obecnie ryzykowny zamiar przeskoczenia jej,

PRZERZUCENIA PRZEZ NIĄ POMOSTU, NAJPRAWDOPODOBNIEJ CHARAKTERU INFLACYJNEGO.

Gospodarka niemiecka została ostatecznie zreorganizowana w sposób taki, że dla inicjatywy prywatnej nie pozostało już właściwie żadnego pola do działania a prymat państwa państwowych głównie w dziedzinie uzbrojenia nad potrzebami życia społecznego a nawet eksportu wytworzył konieczność poddania tej gospodarki pod komendę różnych specjalnych pełnomocników na poszczególnych odcinkach gospodarczych. Ta organizacja sama w sobie nie zawierałaby jeszcze nic niebezpiecznego, gdyby nie groźny fakt, że finansowanie jej zaczęło natrafiać na trudności coraz poważniejsze. W tej tedy poważnej sytuacji udał się dr. Schacht do Londynu i nie

a więc sprawa zapewnienia emigrującym z Niemiec Żydom minimum egzystencji była raczej tylko pretekstem tych narad.

Wielokrotnie usiłowano już obalić i usunąć dr. Schachta. Coraz bardziej zmniejszał się zakres jego działalności. Z dyktatora gospodarki Rzeszy stał się ostatecznie już tylko gubernatorem Banku Rzeszy, co jednak zapewniało mu jeszcze poważne stanowisko i wpływy. Kanclerz Hitler nie chce ugiąć się przed żadną presją finansową zagranicy. Chce on prowadzić konsekwentnie swoją politykę i w decydujących chwilach Europy mieć zupełną swobodę działania. Wydaje się więc, że

W TYM WYPADKU IDEA ZWYCIĘŻA PIENIĄDZ.

Tylko pokaże się, czy ten wewnętrzny i słabnący pieniądz wytrzyma napór idei. Psychiczną wytrzymałość Niemiec należy oceniać jako bardzo wysoką, zwłaszcza, gdy kanclerz Hitler otworzył przed nimi perspektywę wielkich zdobyczy kolonialnych i wpływów imperialnych. Ustąpienie dr. Schachta to wejście zdecydowane Niemiec na drogę polityki banque. Nie można się więc dziwić, że przedewszystkiem w Londynie, gdzie widzieliśmy słusznie w dr. Schachcie ostoję resztek dawnego ładu i porządku, przyjęło wiadomość o jego ustąpieniu z największym niepokojem a to tym bardziej w sytuacji, gdy w przededniu prawdopodobnego zwycięstwa gen. Franco oznaczać to może niezłomną decyzję Niemiec przyjęcia z pomocą Włochom w wielkiej rozgrywce o Morze Śródziemne.

Wizyta von Ribbentropa.

Warszawa punktem węzłowym europejskiej polityki.

W związku z dzisiejszym przyjazdem min. Ribbentropa nasz sprawozdawca warszawski (r.) przeprowadził rozmowę z pewnym wybitnym politykiem, zorientowanym w bieżącej sytuacji międzynarodowej i jej kulisach. Oto treść wywodów:

— W polityce naszej zagranicznej, a poniekąd i wewnętrznej doniosłym wydarzeniem staje się przyjazd von Ribbentropa, pierwsza wizyta niemieckiego ministra spraw zagranicznych Rzeszy w stolicy Rzeczypospolitej. — Spotka go ten niewątpliwie zaszczyt, że jako pierwszy dyplomata zamieszka w odbudowanym pałacu bankiera osobistego króla Stanisława Augusta, spolszczonego Francuza i wielkiego patrioty polskiego, Piotra Blanca, pałacu, w którym niejednokrotnie był na przyjęciach król Poniatowski, a w którym potem mieszkał wielki reformator wieku oświecenia, zwolennik równouprawnienia wszystkich stanów i narodów Tadeusz Czacki. W tymże pałacu, w którym specjalnie dla gościa niemieckiego przeprowadzono bezpośrednie telefoniczne połączenie z Berchtesgaden, na nocnym stoliku ministra znajdzie się pięknie oprawiony egzemplarz „Mein Kampf”.

Lecz mniejsza o to. Wypada raczej snuć inne refleksje. Wystarczy rzucić okiem na prasę, aby się przekonać, kto większą wagę do tej wizyty przykładają. Prasa niemiecka komentuje tę wizytę w zapowiedziach jako objaw „współpracy polsko - niemieckiej” i mocno się cieszy, że prócz licznej asysty ministra w tym samym czasie znajdują się w Warszawie prezesi trzech niemieckich związków kombatanckich a to ks. von Sachsen - Koburg - Gotha, Hans Oberlindober i gen. Wilhelm v. Reinhardt. Nawet prasa zagraniczna zwraca uwagę na inny ton dzienników dwu sąsiadów w tej sprawie.

Minister von Ribbentrop ma specjalne powody, aby się cieszyć z dojścia do skutku tej wizyty i niewątpliwie przykładą do niej większą wagę, niż do grudniowej swojej bytności w Paryżu. Jest tajemniczą poliszynelą, że w Berlinie ścierają się w sferach oficjalnych dwie koncepcje polityki zagranicznej. Marszałek Goering nie ukrywał nigdy, że marsz niemiecki na Wschód oznacza katastrofę reżimu, a Reichswehra powinna działać w innych kierunkach. Stanowisko Goeringa jest tego rodzaju, że może on sobie pozwolić nawet na prowadzenie polityki zagranicznej innej od oficjalnej i na korygowanie wybujałości dygnitarzy za swoje resorty nominalnie odpowiedzialnych. Pogłoski o rozdźwiękach w rządzie nie były z palca wysane, ale opierały się na tym, co można było słyszeć w Berlinie całkiem głośno i z ust miarodajnych. W odniesieniu do Polski Goering deklarował się zawsze pozytywnie, doceniając wartość polskiej siły moralnej i materialnej. Na tle coraz głębszych rozdźwięków

zdawało się, że jeszcze w grudniu dojdzie do kryzysu w rządzie niemieckim, ale obeszło się bez tego, gdyż Goering zwyciężył pocichu i od stycznia orientacja niemiecka zmieniła się w widoczny dla wszystkich sposób. Przyjeżdżając do Warszawy, von Ribbentrop deklaruje się niejako publicznie, iż solidaryzuje się z poglądami Goeringa, tego Goeringa, który od czterech już miesięcy zabiegał o wizytę min. Becka w Niemczech.

Możnaby przypuszczać, że to wszystko nie wiele ma wspólnego z tezą, wyluszczoną na samym wstępie. Tak jednak nie jest. Były czasy, kiedy my zabiegaliśmy o względy innych, a dziś jest inaczej. Były czasy, kiedy wydarzenia polskie notowała prasa zagraniczna bardzo rzadko i to przeważnie w wydaniach prowincjonalnych, dziś natomiast każdy dziennik zagraniczny uważa za swój obowiązek mieć stalego korespondenta w Warszawie, a spostrzeżenia i depesze jego drukować na miejscach naczelnych. Punkt ciężkości wielu decyzji dawno już przesunął się z Zachodu, o czym można się było dowiedzieć przekonać choćby w minionym roku. I teraz powtarza się podobna sytuacja.

O naszą opinię i naszą decyzję zabiega teraz nie tylko Berlin i Rzym, ale też Paryż

i Londyn. Rola Anglii jako przewodnika świata minęła. Stwierdził to ostatnio Lloyd George, mówiąc z żalem, że gdy przed kilku laty 59 narodów gotowych było pójść za każdym naszym (t. j. Anglii) skinieniem, to dziś proszę, wymienicie mi trzy choćby takie narody! „Bankructwo Anglii było wynikiem niewłaściwej polityki i niewłaściwych decyzji. Lloyd George określił to dosadnie jako „wielką głupotę naszych (t. j. angielskich) przywódców”.

Postanowienia zapadające w Foreign Office czy przy Quai d'Orsay uzależnione są w znacznej mierze od decyzji, jakie wszechniej jeszcze powzięte zostały przy ul. Wierzbowej. Fakt ten nakłada też na nas specjalne zobowiązania. O wiele trudniej decydować, gdy wiadomo, że od naszych myśli i czynów zależy los całej Europy.

Nigdy polityka polska nie była obciążona tak wielką odpowiedzialnością jak w roku minionym i — obecnie.

Decyzje Polski w roku 1938 i 1939 przejdą nie tylko do historii polskiej, ale dowiadujemy się będzie o nich w podręcznikach młodzieży wszystkich szkół świata. Moment obecny jest naprawdę historyczny.

Jedynie wyjście: emigracja 2 milionów Ukraińców.

Czasopismo „Przemiany” podaje wywiad z czołowym ideologiem ONR - Falangi, p. Wojciechem Wasiutyńskim. M. i. poruszone zostało zagadnienie polsko - ukraińskie w następującej formie.

Jeśli chodzi o stan ogólny, niewątpliwie są rzeczy następujące: 1) Ukraińcy na terenie Małopolski Wschodniej są narodem; 2) w interesie Polski leży rozbicie Rosji i stworzenie Ukrainy; 3) w żadnej konstelacji politycznej ziemie mieszane narodowościami — głównie Małopolska Wschodnia — nie mogą być oddane jakiegokolwiek Ukrainie, ani też, używając modnego dziś w żargonie dziennikarskim wyrażenia, wydzielone jako „Piemont”.

Na tym tle wysuwają się pewne kwestie konkretne: asymilacja, kolonizacja, ugoda. — Moim zdaniem asymilacja Ukraińców w Małopolsce Wschodniej nie jest możliwa, wytworzyli oni już tam warstwę wyższą, związaną z ludem, uświadomienie narodowe pogłębia się bardzo szybko. W kolonizację nie wierzę. Przedewszystkiem zapas ziemi jest bardzo mały, a następnie masowa emigracja, pomijając stronę moralną tego zagadnienia, jest w granicach Polski technicznie nie do przepro-

wadzenia. Nie wierzę również w możliwość ugody. Ukraińcy małopolscy są zbyt silnie związani z Rusią Czerwoną, a zbyt słabo z Ukrainą, która jest dla nich odległym miem. Jako masa nie poświeca ani Małopolski Wsch. dla dalekiej Ukrainy, jedynie niektóre jednostki mogą ją wybrać na drodze rozumowej spekulacji. Nie można się zresztą temu dziwić.

Z chwilą kiedy dojdzie do zasadniczych rozstrzygnięć na wschodzie, będziemy musieli zarówno my, jak Ukraińcy zająć stanowisko. Rozstrzygać będą fakty. Nie wyobrażam sobie natomiast jakiegokolwiek polityki pozytywnego przygotowania tych spraw wewnętrznych naszych granic, tak jak niemożliwa jest również zgodna współpraca na terenach, na których panuje równowaga sił. (Przewaga ukraińska na wsł jest bowiem w sensie społeczno - politycznym niwelowana przez przygniatającą przewagę polską w miastach). Każdy w takim wypadku spodziewa się przechylić szalę na swoją stronę.

Widzę jedno rozwiązanie — musi odbyć się masowa emigracja jednej narodowości. — Ukraińcy głoszą to już dzisiaj, wołając „La-

76-ła rocznica powstania styczniowego.

W 76 rocznicę powstania styczniowego odbyły się w Warszawie uroczystości, w których wzięli udział weterani powstania.

Rycina przedstawia weteranów pod krzyżem Traugutta.

chy za San”. Mnie się wydaje, że wtedy gdy Ukraina powstanie jako państwo, będzie musiała pochłoniąć 1½ — 2 milionów Ukraińców z Polski. Z punktu widzenia geograficznego — demograficznego jest to zupełnie możliwe w przeciągu niedługiego okresu czasu.

Na okres najbliższych lat pozostaje walka. Ani Polacy z Małopolski Wschodniej, ani tamtejsi Ukraińcy nie zechcą inaczej. Nic się nie zmieni, choćbyśmy tak czy inaczej formułowali nasze teorie...

CO PISZĄ INNI.

Niedyskrecje w cieniu anteny.

„Dziennik Ludowy” pisze na marginesie krytyki „Polskiego Radia” przez posła Żenczykowskiego:

Dotychczas p. Żenczykowski interesował się radiem nie jako poseł, ale jako szef propagandy — Goebbels Ozonu...

Goebbels ma władzę, od niego zależy i prasa, i radio, i kino, i teatr. A od Żenczykowskiego nie nie zależy. Żenczykowski dopiero o władzę walczy.

Prostu nie chcą go słuchać. Dyrektor Polskiego Radia p. Libicki na przykład odmówił mu, gdy żądał w okresie wyborów, by dwa (jedynie dwa) propagandowe wozy radia wycofane zostały z Łańcuta i posłane do Kielc i do Wilna. Dopiero musiał go poprzeć szef Wenda, by uparty Libicki ustąpił i by wozy z zasłoniętymi szyldami powędrowały na zagrożone fronty wyborcze.

Pan Żenczykowski nie lubi pana Libickiego. Taka znów głupia kwestia, jak obsadzenie redakcji pisma „Radio dla wszystkich”. Zaangażowano pana Opioła. A tu zjawia się Żenczykowski i powiada nie, że musi być redaktor z Ozonu. Znow latanina, płatanina, znów szef musi telefonować. W rezultacie jednak kolega Żenczykowski go p. Smoleński zostaje tym redaktorem, a p. Skórewicz jego zastępcą.

Pan Skórewicz? Tak, tak ten sam. Był prokuratorem, po tym wydział bezpieczeństwa w Warszawie, po tym starostwo prasko-warszawskie, po tym prowincja, a po tym dymisja z rąk premiera z urzędowym komunikatem. No, a teraz Ozon i radio. A no cóż, wycofany wojewoda może być redaktorem „Gazety Polskiej”, wycofany starosta może redagować „Radio dla wszystkich”.

Otóż pan Żenczykowski nie lubi z wyż wymienionych powodów pana Libickiego. Pan Żenczykowski chce rządzić jak Goebbels i kinem, i radiem, i prasą. A tu nie chcą go słuchać. A taki wysoki, taki blondyn, taki aryjezyk. Tam gdzie Żenczykowski słuchają, tam dobrze, tych raczej w Sejmie pochwalic. Przyjacieli w „Radio dla wszystkich” — dobre pismo, trzeba je popierać, choć pismo nudne jak sam olej bez flaków. W kącie robotniczym przemawia się od czasu do czasu — dobry kącik robotniczy. Z rolniczym gorzej. Żenczykowski nie chcą słuchać.

Takie to są historie radiowe.

Pamiętaj o Pomocy Zimowej!!!

Przed rozstrzygnięciem w Hiszpanii.

Neutrałna polityka państw zachodnich. — Rok 1939 przyniesie decyzję w sprawie pokoju lub wojny.

(xy) Utrzymanie zasady nieinterwencji ze strony Anglii i Francji — to jest główny rezultat podróży Chamberlaina do Rzymu. Nie ulega żadnej wątpliwości, że chodzi znów o ustąpienie dwu wielkich zachodnich demokracji wobec osi Rzym — Berlin, podobnie jak w jesieni 1938 roku w kwestii Czechosłowacji, gdy Chamberlain jeździł do Berchtesgaden. Zachodzi tylko pytanie, czy dalszy rozwój wypadków nie doprowadzi znów i to w najkrótszym czasie, do drugiego Monachium. Pesymiści we Francji twierdzą, że to zbliżające się drugie Monachium będzie dla interesów Francji bezwarunkowo katastroficzne, optymiści zaś wyrażają zupełnie przeciwną opinię. Niema sensu mówić o przyszłych wypadkach. Natomiast utrzymanie zasady nieinterwencji jest faktem.

Fakt ten posiada następstwa. Jednym z nich jest to, że Francja i Anglia opuściły teraz oficjalnie republikańską Hiszpanię. Rekompenzacja za to ma być przyrzeczenie Mussoliniego, że po definitywnym zwycięstwie generała Franco Włochy wycofają wszystkie wojska z Hiszpanii i nie będą obsadzać żadnych placówek na terytorium Hiszpanii.

Nawet dla gorliwych zwolenników pokojowej polityki Chamberlaina i Daladiera jasne jest we Francji i w Anglii, że Włochy łamią zupełnie jawnie umowę komitetu nieinter-

wencji, którą również podpisał. Umowa ta (któż mówi dzisiaj o niej?) postanawiała, że wszystkie zagraniczne oddziały ochotników i żołnierzy regularnej armii mają być po obu stronach walczącej Hiszpanii wycofane. Ze strony Barcelony i Walencji umowy dotrzymano i to stuprocentowo. Mussolini wycofał 10.000 ludzi i ten godny uznania gest doprowadził do definitywnego podpisania umowy angielsko - włoskiej. Ale od tego czasu Włochy interweniują na nowo w Hiszpanii, a prasa włoska podnosi z uznaniem dzielność wojsk włoskich w czasie obecnej ofensywy gen. Franco. Wycofanie wszystkich zagranicznych oddziałów miało nastąpić w tym celu, ażeby pozwolić w końcu obu hiszpańskim partiom na rozegranie walki tylko ze sobą. Tezę tę popieraną w swoim czasie namiętnie przez włoskiego reprezentanta w Komitecie nieinterwencji, ubiegły dzisiaj fakty (jak się to pięknie określa). Mussolini oświadczył Chamberlainowi, że Włochy opuszczają Hiszpanię dopiero po skończeniu wojny.

Gdy Francja na podstawie umowy w Komitecie nieinterwencji, zamknęła w swoim czasie granicę francusko - hiszpańską i nie przepuszczała żadnych transportów do Hiszpanii, stało się to z wyraźnym zastrzeżeniem, że zarządzenie to będzie cofnięte, jeśli Włochy i Niemcy nie uczynią tego samego w przecia-

gu kilku tygodni. Było to zgodnie z postanowieniami komitetu nieinterwencji.

Jeśli więc teraz gdy wszelkie oczekiwania zawiodły i przyrzeczenia nie zostały dotrzymane, Francja i Anglia postanowiły nadal zachować neutralność, to jest dowodem, że kwestia hiszpańska zaostriżyła się w ostatnich dniach do tego stopnia, iż zależy od niej wojna lub pokój w Europie. Demokracje zachodnie dały już oddawna do poznania całemu światu, że w obliczu grożącej katastrofy jaką przyniosłaby ze sobą nowa wojna światowa, byłyby gotowe chwycić za broń dopiero wówczas, gdyby chodziło o obronę ich najżywniejszych interesów.

Wskutek tej tezy załamał się cały system przymierzy, oparty na traktacie wersalskim: ani dla Francji ani dla Anglii niema już sprzymierzeńców w dotychczasowym tego słowa znaczeniu. Jedyną kwestią żywotną, która będzie broniła, jest imperium francuskie i imperium brytyjskie. Konflikty interesów, leżące poza sferą interesów obu tych państw, nie doprowadzą nigdy do wojny.

To jest zasadnicza teza polityki zagranicznej obu zachodnich demokracji. Dla tej właśnie tezy Francja i Anglia wycofały się ze środkowej i połudn. wschodniej Europy, dla tej samej tezy nie chcą mieszać się zbytnio do spraw hiszpańskich.

Rozumowanie jest więc logiczne, ale nikt nie wie, jakie będą dalsze ognia wydarzeń, czy się później nie okaże, że rozumowanie to posiada lukę, których w porę nie zauważono. Pod tym względem istnieje niewątpliwie różnica zdań, zarówno we Francji jak w Anglii.

Okaże się, kto ma słuszość. Często sprawy sporne długo trwają w zawieszeniu, aż nagle przez jedną noc zapada rozstrzygnięcie i wtedy wydarzenia spadają gwałtownie jak lawina. Wszystko wskazuje na to, że rozstrzygnięcie to przyniesie rok 1939, może nawet w pierwszej swej połowie.

Nawet Ameryka jest nie-miecka.

Jak donoszą z Hamburga, miejscowe kierownictwo partii narodowo - socjalistycznej zorganizowało szereg odczytów, których tematem były imperialistyczne założenia polityki niemieckiej. W serii tych odczytów poświęcono jeden tematowi „Nasza Ameryka”. Prelegent w zakończeniu swoich wywodów podkreślił, że „Ameryka jest właściwie krajem niemieckim, i czynnikiem decydującym o jej losach będą w coraz większym stopniu Niemcy”. W toku dyskusji, odpowiadając na pytania, prelegent oświadczył „nie mogę wam wszystkiego powiedzieć co wiem, to jedno wszakże jest pewne, że Niemcy w Ameryce mają dużą przyszłość przed sobą”.

Ofensywa w Katalonii.

Zdobyte przez wojska gen. Franco w czasie ostatniej ofensywy miasto Borjas Blancos.

ARNO ALEXANDER.

38

TAJEMNICA BANKNOTÓW INDYJSKICH

POWIEŚĆ SENSACYJNA.

Przekład WŁODZIMIERZA SKALSKIEGO.

Teraz zrozumiałem dlaczego wuj na krótko przed swą śmiercią ponownie zmienił testament. Zgłosiłem się do niemieckiego konsulatu i po dłuższych staraniach uzyskałem papiery na moje nazwisko. Potem wróciłem do Niemiec, objąłem bank mego wuja i po kilku latach udało mi się doprowadzić go do rozkwitu...

— A angielskie banknoty? — zagadnął go Wetzel.

— Jakże chętnie zwróciłbym je Bankowi Anglii. Gdybym jednakże to uczynił, musiałbym przyznać się do popełnienia przestępstwa. Wprawdzie wydałem tylko siedem czy sześć pięciofuntowych banknotów, lecz fakt przywłaszczenia niepodobna byłoby ukryć pod korcem. Wobec tego postanowiłem banknoty te schować do kasy i czekać na przedawnienie.

— Czemu pan ich nie zniszczył? — zapytał Wetzel.

Drewinger westchnął.

— Słusznie, powinienem był to uczynić — odparł. — Ale nigdy bym się nie spodziewał, że policja na to wpadnie. Nie przewidziałem zresztą innego jeszcze niebezpieczeństwa.

— Mianowicie? I jakim cudem po dziesięciu latach banknoty z „Aurelii” pojawiły się w obiegu?

— Panie komisarzu — rzekł Drewinger, dźwignąwszy się z miejsca — powiedziałem panu przedtem jeszcze, że wina moja jest przedawniona. Przedawniona! Czy wogóle

wina może ulec kiedykolwiek przedawnieniu? Nie, mój panie, poczuć winy wlecz się za człowiekiem do samego grobu. Nikt mnie o to nie oskarżał, a jednak byłem dla siebie najsurowszym sędzią. Nigdy już nie zaznałem prawdziwej radości, gdyż każdą jasną chwilę zatruwała świadomość popełnionego czynu. Czasem, panie komisarzu, spotyka zbrodniarza kara o wiele dotkliwsza od tej jaką sąd wymierzył jest w stanie. Opowiem to panu pokrótce: lekomyślny syn mój był tak rozrzutny, że w końcu odmówiłem mu pieniędzy. Wtedy wykradł niepostrzeżenie z kasy angielskie banknoty.

Kiedy potapałem się, było już za późno! Dowiedziałem się o tym od pana Laubmanna, kiedy pewnego dnia zaproponował mi kupno angielskich banknotów. Było to ordynarne wymuszenie.

I prędko, jakby chciał pozbyć się ciężaru, opowiedział Drewinger o rozmowie z Laubmannem, o swej obawie o syna i jak w końcu dowiedział się o jego śmierci.

Link wstał i odwrócił się. To, co ten człowiek przeżył w ostatnich dniach, było gorsze od najcięższej kary! Natomiast Wetzel nie przestawał ani na chwilę być sobą.

— Pan wybacz, ale muszę mu zadać jeszcze parę pytań — powiedział urzędowym tonem, wzięwszy w ręce papier i ołówek.

— Proszę — odpowiedział znużonym głosem Drewinger.

— Pan nie wykupił od Laubmanna ani jednego banknotu?

— Nie.

— Szkoda! Wtedy mielibyśmy do czynienia z dokonanym już, a nie usiłowanym wymuszeniem. Jeszcze jedno: nie wie pan, czy komisarz Boshardt był w tym domu jako osoba prywatna czy też z racji swych obowiązków?

— Widziałem w nim zawsze jedynie człowieka, lecz po tym, co zaszło, nie wiem, czy się nie myliłem.

— Tak? Dobrze. Może mi pan podać dokładną datę zatonięcia „Aurelii”?

— Owszem. Powiedziałem już: dziś upłynęło dziesięć lat i dwa dni.

— A na tej wyspie spędził pan chyba parę tygodni?

— Oczywiście. Ale nie rozumiem pana...

— Widzi pan... hm... — Wetzel podniósł się i przeszedł po pokoju.

— Idzie o to, że... Niewątpliwie, przestępstwo ulega po dziesięciu latach przedawnieniu... Ale... sprawa jest tego rodzaju, że pan pomylił się w obliczeniu... Mocno żałuję...

— Jakto? Nie rozumiem! — zawołał Drewinger wzburzony.

— Okres przebywania pańskiego na wyspie nie liczy się — mówił wolno Wetzel. — Tam pan nie mógł przecież naruszyć tych pieniędzy. Właściwe przestępstwo zostało popełnione dopiero z chwilą, kiedy pan miał możność zwrócenia pieniędzy i tego nie uczynił. A od tego czasu zgodnie z pańskimi wynurzeniami nie upłynęło jeszcze dziesięć lat.

Ręce Drewingera drżały, a na jego policzkach pojawiły się wypieki.

— Boże drogi — jęknął. — I to jeszcze... — Nagle rozejrzał się wokoło, szukając wzrokiem Linka. — Przecież to niemożliwe, panie Link? Niech mi pan powie, czy to prawda!

— Tak — odparł ze smutkiem Link. — Lecz mimo to nie powinien pan tracić nadziei, panie Drewinger. Jestem pewny, że po tym co się stało, sąd wyda wyrok uwalniający.

— Przepraszam, że przerywam — wtrącił Wetzel — ale jest późno, a Laubmann musi być dziś jeszcze ujęty. Śpieszno mi.

Długo jeszcze po wyjściu agentów Drewinger nie mógł przyjąć do siebie, a wzrok jego świadczył wymownie o udręce, jaką ponownie przeżywał ten człowiek.

(C. d. n.)

Dziś w **APOLLO** niezwykle film z Dalekiego Wschodu na tle znanej powieści Franciszka de Croisset

DAMA z MALAKKI

W gł. roli najznakomitsza para amantów ekranu francusk. **Edwige Fenech** i **Pierre Richard Willm**.

Problem komunikacyjny w Polsce. Znaczne pogorszenie się sytuacji.

WARSZAWA. (Tel.) Sejmowa komisja budżetowa obradowała wczoraj nad budżetem Ministerstwa Komunikacji. Dwugodzinny referat wygłosił sprawozdawca poseł Jahoda - Zółtowski. Referent stwierdził, że

ogólna długość linii kolejowych w Polsce wynosi 18.102 km. normalno-torowych, 2.143 km. wąskotorowych i 1.384

milionów rocznie.

Polskie Koleje Państwowe mają wplacić w r. 1939 do Skarbu Państwa kwotę 12 milionów złotych, bo tyle wyniesie nadwyżka wpływów nad rozchodami.

Roczna kwota na renowację taboru kolejowego powinna wynosić razem na wszystkie wagony 88.000.500 zł.

Komunikacja samochodowa P. K. P. rozwija się pomyślnie. Mówiąc następnie o lotnictwie, referent wskazał, że wykorzystanie ruchu komunikacyjnego u nas jest niedostateczne, bowiem w r. 1937 zdolność przewozowa wynosiła 2.246.431 tonokilometrów, a wykorzystano jedynie 1.041.968 tonokilometrów, czyli tylko 46,4 proc. Świadczy to, że jeszcze wciąż boimy się latać i nie mamy dość nitych interesów.

Obecnie „LOT” posiada 14 samolotów

W roku 1939 będą zakupione dalsze 4

płatowe amerykańskie, zaś w r. 1940

będzie wprowadzony również polski

samolot komunikacyjny „Wiher”.

Przy licznych dolegliwościach kolejowych naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa, stosowana na czczo, przynosi znakomitą ulgę. 33

dojazdowych. W najbliższych trzech latach przewiduje się na inwestycje w zakresie komunikacji 485 milionów zł. Jeśli chodzi o drogi kołowe, to w dniu 31 marca ub. r. mieliśmy tych dróg 335.739 km. Zadłużenie Funduszu drogowego z dniem 31 marca ub. roku wynosiło 183.590.680 zł.

Plan rozbudowy dróg wodnych na najbliższe trzecie przewiduje wydatki po 25

Rezolucje sprawozdawcy

Analizując sytuację finansową i płatniczą PKP, sprawozdawca podkreśla, że za okres 9 miesięcy ub. r. zobowiązania P.K.P. wzrosły ogółem o 86.862.000 zł, co świadczy o pogorszeniu sytuacji.

Sprawozdawca nie zgłasza żadnych poprawek do budżetu, natomiast wnosi o uchwalenie następujących rezolucji:

1) Z uwagi na niedostateczne zaopatrzenie techniczne kolei, oraz z uwagi na zbyt powolnie przeprowadzaną konserwację torów i renowację taboru,

Sejm wzywa rząd, aby przy układaniu budżetu w przyszłych latach stał na stanowisku zwalniająca P. K. P. od obowiązków wpłat nadwyżek wpływów nad rozchodami do Skarbu Państwa tak długo, póki stan urządzeń kolejowych nie zostanie doprowadzony do należytej normy. 2) Sejm wzywa rząd do obracania w roku 1939 ewentualnej przewyżki wpływów nad rozchodami PKP. ponad prelimitowaną sumę 12 młj. zł. w pierwszej linii na renowację taborów 3) Sejm wzywa rząd do przeprowadzenia rewizji taryf przewozowych celem zwiększenia wpływów P. K. P.

Minister Ulrych odbiera zarzuty.

Następnie zabrał głos minister komunikacji Ulrych, który podkreślił m. in., że trzeba, aby opinia publiczna znała stan naszego kolejnictwa.

Brak urządzeń technicznych i zasobów materiałowych zastąpić musi w Polsce wielki wysiłek moralny człowieka.

Mówiąc o swych trzyletnich wysiłkach w dziedzinie komunikacyjnej, stwierdza minister, że

wyciągnięcie wsi nośkiej z błota przez budowę nowych dróg bitych, to jest jeszcze przez długie lata wytyczną działalnością ministra komunikacji. W roku 1938 nastąpiło pewne załamanie się koniunktury w przewozie towarowym P. K. P.

Dalej polemizował minister z zarzutami dotyczącymi usterek komunikacyjnych w okresie świątecznym. Mówca uważa, że skargi niezadowolonych jednostek były bardzo przesadne, a na opóźnienia pociągów polskich w grudniu wpłynęły też opóźnienia pociągów zagranicznych.

Ożywiona dyskusja.

Po przemówieniu ministra komunikacji Ulrycha członkowie komisji obejrzeli wielką mapę plastyczną warszawskiego węzła kolejowego i wysłuchali wyjaśnień ministra, ilustrowanych wykresami.

Następnie rozwinęła się dyskusja.

Poseł Sowiński podkreślił, że niekierpownie inwestycyjnego ruchu byłoby najsilniejszym narzędziem podniesienia dochodowości P. K. P.

Poseł Surzyński podnosi słuszność decyzji rządu, zaliczającej do inwestycji najpilniej-

szych budowę kanału Warta — Gopło i regulację Warty. Jest to dla społeczeństwa wielkopolskiego niejako rekompensata za świadczenia ziem zachodnich na rzecz C. O. P., ale zdaniem mówcy kredyty na te prace przeznaczone w planie inwestycyjnym są niedostateczne.

Poseł Peleński uważa, że budowanie dróg na wschodzie i przyciągnięcie ludności ukraińskiej do współpracy, związane ściśle z tą ludnością z Państwem.

Poseł Barański wyraża zadowolenie, że zagadnienia komunikacyjne stoją w planie inwestycyjnym na drugim miejscu zaraz po obronie.

Poseł Górski porusza sprawę przetargów na kolei, uważając, że roboty winny być powierzone nie tylko firmie, której oferta jest najniższa, ale również po uwzględnieniu, czy przedsiębiorstwo to może się wywiązać ze swych zadań nie tylko w stosunku do P. K. P., ale i społeczeństwa.

O poprawę bytu kolejarzy.

Poseł Wyszynski poruszył sprawę rozwoju motoryzacji i kwestię ceny benzyny.

W dalszej dyskusji poseł Dziekoński poruszył sprawę sytuacji materialnej pracowników P. K. P., domagając się poprawy ich bytu materialnego. Mówca podkreśla niesłychaną ofiarności kolejarzy, którzy pracują w trudnych warunkach ponad siły.

Poseł Zenykowski uznał wyjaśnienia ministra Ulrycha za całkowicie wyczerpujące przedmiot jego interpelacji.

Cztery wnioski ks. Padacza.

Poseł ks. Padacz uzasadnił 4 wnioski. Pierwszy wniosek dotyczy zmniejszenia wydatków na kurs przygotowawczy i na popieranie ruchu turystycznego o łączną kwotę pół miliona złotych i przekazanie tej sumy na lepsze wyposażenie pracowników i ekonomistów w Ministerstwie Komunikacji.

Drugi wniosek wzywa rząd do wstawienia do przyszłego budżetu kwot związanych z całkowitą regulacją Wisły.

Trzeci wniosek wzywa rząd do utworzenia jednej komisji językowej, opartej o czynnik obywatelski zamiast tworzenia specjalnej komisji językowej w Ministerstwie Komunikacji.

Wreszcie czwarty wniosek domaga się wydania rozporządzenia, któreby regulowało używanie samochodów państwowych z udziałem ich na reprezentacyjne i służbowe.

Uchwalenie budżetu.

Na kwestie poruszone przez mówców, odpowiedział minister Ulrych, który odpowiadając m. i. posłowi Peleńskiemu stwierdził, że w sprawie szarżówek Małopolska Wschodnia winna pójść śladem Wileńszczyzny.

Po końcowych wywodach sprawozdawcy rozprawę wyczerpano i w głosowaniu komisja

Nie dają spokoju i po śmierci.

WIEDEŃ. (PAT.) Niemieckie Biuro Informacyjne donosi: Trumny ze zwłokami b. kanclerza związkowego dr. Seipla i dr. Dollfussa, które dotąd spoczywały w kościele wzniesionym dla uczczenia pamięci dr. Seipla i dr. Dollfussa, zostały przeniesione do grobów, w których spoczywały przed umieszczeniem ich w kościele.

Projekty wielu ustaw uchwalila Rada Ministrów.

WARSZAWA. (PAT.) W dniu 24 bm. odbyło się pod przewodnictwem premiera Składkowskiego posiedzenie Rady Ministrów. Na posiedzeniu tym przyjęto następujące projekty ustaw, które rząd w najbliższych dniach wnieśli do Sejmu: O wycofaniu urzędów, hydności i mienia z zagrożonych obszarów państwa, o komunikacji w służbie obrony państwa, o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych, o uregulowaniu stanu prawnego majątków kościoła prawosławnego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, o zniesieniu służebności w województwach krakowskim, lwowskim, stanisławowskim, tar-

no-polskim i cieszyńskiej części województwa śląskiego, o zastawie rejestrowym na maszynach i aparatach, o likwidacji kasy emerytalnej dla robotników polskich Kolei Państwowych w byłej dzielnicy pruskiej oraz projekt noweli do ustawy z marca 1931 r. o opłacie do kart do gry i projekt noweli do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z czerwca 1927 r. o ochronie lasów, nie stanowiących własności państwa. Rada Ministrów uchwaliła ponadto rozporządzenie o obowiązkach osób fizycznych i prawnych oraz instytucji i władz w dziedzinie przygotowania personelu obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej w czasie pokoju oraz rozporządzenie o zakazie używania francuskich nazw regionalnych dla produktów winnych.

Stany Zjedn. a Filipiny.

WASZYNGTON. (PAT.) Prezydent Roosevelt przesłał kongresowi raport komisji parlamentarnych w sprawie Filipin, zachęcający wprowadzenie w życie niezawisłości gospodarczej Filipin w roku 1960, zamiast w roku 1946, jak to dotychczas było projektowane.

Żydzi wydaleni z Niemiec odzyskają cały swój majątek.

WARSZAWA. (PAT.) W wyniku prowadzonych w Berlinie rokowań, które miały na celu załatwienie spraw, wynikłych wskutek wydalenia w październiku ubiegłego roku obywateli polskich z Niemiec, w dniu 24 bm. podpisane zostało w Berlinie porozumienie między Polską a Niemcami, regulujące w sposób ostateczny tę sprawę.

Porozumienie to przewiduje sposób, w jaki wydaleny będą mogli wrócić do Niemiec, na okres, potrzebny do zlikwidowania pozostawionych przez nich majątków ruchomych i nieruchomych (mieszkań, przedmiotów, interesów) i powrócić z rodzinami do Polski. — W porozumieniu tym został również przewidziany sposób postępowania przy likwidacji wspomnianych majątków.

WARSZAWA. (Telef.) Przy ostatecznym opuszczeniu Rzeszy będą Żydzi polscy mieli prawo wywieźć bez ograniczenia i specjalnej opłaty cały majątek ruchomy wraz z kosztownościami. Pieniądze ze sprzedaży nieruchomości emigrujących Żydzi wpłaca na konto specjalne, z którego później na warunkach na razie jeszcze nie ustalonych, dokonany zostanie transfer do Polski.

Podpisana umowa reguluje tylko część problemu. Sprawa egzystencji w Niem-

Odkrycie nowej komety.

POZNAŃ. (PAT.) Obserwatorium astronomiczne uniwersytetu poznańskiego w Poznaniu zostało powiadomione przez centralę astronomiczną w Kopenhadze o odkryciu nowej komety przez astronomów Kozika (Sowiety) oraz Peltiera (U. S. A.).

Nowa kometa, według stwierdzeń obserwatorium astronomicznego w Poznaniu, przedstawia się w postaci mgiełki o wyraźnie zarysowanym jądrze, przyczym widoczny jest mały warkocz, długości pół stopnia.

Nowa kometa, którą nazwano Kozik-Peltier, można obserwować przy pogodnym niebie za pomocą dobrej lornetki.

czek, względnie emigracji z posiadającym majątkiem pozostałych jeszcze Żydów polskich będzie przedmiotem dalszych pertraktacji polsko-niemieckich.

WARSZAWA. (PAT.) W związku z rozpoczętymi się obradami konferencji ewiańskiej dla spraw uchodźców wyjechała do Londynu delegacja Żydowskiego Komitetu dla spraw kolonizacji.

Delegacja zamierza nawiązać kontakt z żydowskimi organizacjami za granicą, celem podjęcia wspólnej akcji w sprawie emigracji żydowskiej, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb emigracyjnych żydostwa polskiego, a przede wszystkim przebywających w Polsce uchodźców z Niemiec.

Delegacja będzie się domagała umożliwienia nieskrępowanej, masowej emigracji żydowskiej do Palestyny. Delegacja podejmie również starania, aby plany emigracyjno-kolonizacyjne, które będą przedmiotem obrad londyńskich, objęły również emigrację żydowską z Polski.

Bezpośrednio przed swym wyjazdem otrzymała delegacja zapewnienie ze strony miarodajnej, że wysunięcie zagadnienia emigracji żydowskiej na terenie międzynarodowym nie wynika z zamiarów dyskryminowania ludności żydowskiej w Polsce.

W skład delegacji wchodzi: prof. dr. Mojżesz Schorr, dr. inż. Antoni Eiger, rabin Aron Lewin, dr. Henryk Rosmarin i prezes Karol Sachs.

Uniwersytet ludowy w harendzie J. Kasprowicza.

ZAKOPANE. (PAT.) Staraniem Zrzeszenia Inteligencji Ludowej, jak dotychczas dzienniki krakowskie, powstaje w Zakopanem spółdzielnia dla wykupu domu po poecie Janie Kasprowiczu dla utworzenia w nim podjęcia ludowego uniwersytetu ludowego. Pani Maria Kasprowicowa, wdowa po poecie, właścicielka jednej trzeciej domu na harendzie oddaje swoją część z interesem na ten piękny cel.

WKRÓTCE
Atlantic

Awizujemy najnowszy film
reżyserii Henryka Szaro —

KŁAMSTWO KRYSZCZYNY
wg. poczytnego powieści Stefana Kleczyńskiego „Dzień Upagniony” 1.087

O porozumienie wszystkich stronnictw polskich w Małopolsce.

WARSZAWA (r. — telef.) Wojewódzki komitet Sekretariatu Porozumiewawczego polskich organizacji społecznych w Tarnowie zwrócił się do Stronnictwa Ludowego we Lwowie o stworzenie solidarnego polskiego frontu wyborczego w Małopolsce. Sekretariat Stronnictwa Ludowego na Małopolskę Wschodnią odpowiedział, że zupełnie podziela to stanowisko i uważa, że dla porozumienia wszystkich stronnictw polskich w Małopolsce powinien być stworzony specjalny komitet, jednakże za taki komitet nie może być uważany Sekretariat Porozumiewawczy polskich organizacji społecznych, gdyż uprawia on wy-

łącznie politykę partyjną, nieprzychylną dla ruchu ludowego.

WARSZAWA (r. — telef.) W najbliższym czasie zbierze się naczelny komitet wykonawczy Stronnictwa Ludowego, by powziąć decyzję w związku z poprzednimi uchwałami wzywającymi do szerokiej konsolidacji. W Stronnictwie Ludowym nikt się nie łudził, że na interpelację księdza Lubelskiego w sprawie powrotu Witosza udzielona będzie inna odpowiedź, niż na interpelację posła Putka. Stronnictwo Ludowe będzie musiało ten fakt wziąć pod uwagę.

Mauzoleum królów w Bazylice Wileńskiej.

WILNO. (PAT.) Prace przy budowie mauzoleum królewskiego w podziemiach bazyliki wileńskiej dobiegają końca. — Mauzoleum-kapliczka będzie miało bezpośrednie połączenie z bazyliką. Wejście do mauzoleum mieści się za ołtarzem wikaryackim.

Krypta królewska, w której złożone zostaną prochy królewskie, jest kwadratowa. W narożnikach krypty na postumentach mieścić się będą trumny Aleksandra Jagiellończyka, Barbary Radziwiłłówny i królowej Elżbiety, pierwszej żony Zygmunta Augusta oraz złota urna z sercem króla Władysława IV.

Ogólny koszt budowy mauzoleum wyniesie 150.000 zł. wyasygnowanych przez rząd. — Ostateczne wykończenie prac nastąpi w połowie bieżącego roku i wówczas też odbędzie się uroczyste przeniesienie prochów królewskich przy udziale najwyższych dostojników państwowych.

Dekadowy bilans Banku Polskiego.

WARSZAWA (PAT.) W ciągu drugiej dekady stycznia zapas złota w Banku Polskim wzrósł o 0,6 mln. zł. do 445,9 mln. zł., stan pieniędzy zagranicznych i dewiz zmniejszył się o 1,7 mln. zł. do 17,2 mln. zł. Suma wykorzystanych kredytów obniżyła się o 55,1 mln. zł. do 881,1 mln. Zapas polskich monet srebrnych i bilonu wzrósł o 16,2 mln. zł. do 59,7 mln. zł. Natychmiast płatne zobowiązania obniżyły się o 4,2 mln. zł. do 265,4 mln. zł. Obieg biletów bankowych — w wyniku wyżej omawianych zmian spadł o 42,0 mln. zł. do 1.283,3 mln. zł. Pokrycie złotem wynosi 30,78 proc.

Stopa dyskontowa 4½ proc., stopa od pożyczek zastawowych 5½ proc.

RUCH GIEŁDOWY.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

LWÓW, 24 stycznia.

Obrót ogólny 2830 ton.

Pszonica obrót 355 ton, tendencja lekko zniżkowa; Żyto obrót 411 ton, tendencja lekko zniżkowa; Jęczmień obrót 25 ton, tendencja spokojna; Owias obrót 791 ton, tendencja chwiejna.

Pszonica czerwona jednolita szklista 22.25—23.25; Pszonica czerwona jednolita 19.75—20.00; Pszonica czerwona zbiorowa 18.75—19.00; Pszonica biała jednolita 19.75—20.00; Pszonica biała zbiorowa 18.75—19.00; Żyto standard I 14.25—14.75; Żyto standard II 13.25—13.50.

Mąka pszenna i żytnia potaniała o 50 gr. na 100 kg.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

AKCJE.

Bank Polski 133.00; Handlowy 59.50; Zachodni 44.60; Leszczyński 115.00; Węgeli 33.75; Lilpop 93.00, 93.50; Modrzejów 18.75; Norblin 104.00; Ostrowiec 67.75, 67.25; Starachowice 51.50; Żyrardów 61.50; Haberbusch 62.50. Tendencja niejednolita.

PAPIERY PROCENTOWE.

4 i pół Wewn. 65.75; 3 Inwest. 1 em. 86.25, serie 92.25; 2 em. 87.50, serie 93.25; 5 Konwersyjna 69.75; 4 Prem. dolar. 43.00; 4 Konsolidacyjna 67.00. Tendencja nieco mocniejsza.

DEWIZY.

Belgia 89.65, 89.43, 89.87; Berlin 212.01, 213.07; Gdańsk 99.75, 100.25; Amsterdam 285.90, 285.18, 286.62; Kopenhaga 110.70, 110.42, 110.98; Londyn 24.79, 24.72, 24.86; Nowy Jork czełki 5.28 i jedna czwarta, 5.30 i trzy czwarte; Nowy Jork kabel 5.29 i siedem ósmych, 5.28 i pięć ósmych, 5.31 i jedna ósma; Oslo 124.65, 124.33, 124.97; Paryż 14.00, 13.96, 14.04; Praga 18.06, 18.16; Sztokholm 127.70, 127.38, 128.02; Zurych 119.50, 119.20, 119.80; Mediolan 27.78, 27.92; Helsinki 10.94, 10.91, 10.97; Montreal 5.24 i jedna czwarta, 5.26 i trzy czwarte. Przeważnie mocniejsza.

Nauczycielstwo u ministra oświaty.

WARSZAWA. (PAT.) P. min. Świątosławski przyjął w dniu 24 b. m. delegację Towarzystwa Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych.

Utrzymanie równowagi w Europie misją polskiej polityki zagranicznej.

WARSZAWA. (PAT.) Minister spraw zagranicznych Józef Beck udzielił pani Pauly le Cler, przedstawicielce North American Newspaper Alliance i „Daily Telegraph” wywiadu treści następującej:

Pani le Cler zadała pytanie: „Pan minister był żołnierzem. Czy nie uważa pan minister swej niezwykłej dla meza stanu żołnierskiej przeszłości za odpowiednie tło dla swej dzisiejszej działalności?”

„Trudno mi wdawać się w ocenę mojej osoby lub działalności — odpowiedział minister Beck — sądzę jednak, że doświadczenie wyniesione z okresu wojny dla każdego jest cenne. Ja osobiście, jako wytyczną postępowania, opartą na regulaminie wojskowym, przyjąłem dla siebie zasadę, że trzeba przede wszystkim dokładnie badać sytuację — a następnie szybko decydować się i nie zmieniać już decyzji w czasie wykonania.”

Na następne pytanie: „Jakimi podstawowymi zasadami kieruje się pan minister przy prowadzeniu polskiej polityki zagranicznej?” — minister oświadczył:

„Naczelna zasada polityki polskiej jest

utrzymanie dobrych stosunków z sąsiadami. Dlatego też rząd polski przywiązuje tak wielką wagę do swych stosunków z Niemcami i Z. S. R. R. Drugą zasadą jest lojalne przestrzeganie aliansów, które Polska posiada z Rumunią i Francją. — Trzecia wreszcie, to sprzeciwiać się wszelkiej decyzji, powziętej w sprawach interesujących Polskę, a bez jej udziału. Interes Polski określa się w dużym stopniu odległością problemu od jej granic.”

Z kolei na pytanie: „Jak ocenia pan minister perspektywę dla świata i Polski i jakie zwłaszcza są perspektywy utrzymania przez Polskę dotychczasowej równowagi między jej największymi sąsiadami?” — minister stwierdził:

„Nie jestem pesymistą. Naszym zadaniem jest utrzymanie pokoju, potrzebnego dla pozytywnej pracy. Równowaga zaś Polski pomiędzy Rosją a Niemcami jest rzeczą naturalną, wynikająca z powszechnego przekonania, że uchylamy się od wszelkiej współpracy z agresywnymi planami, skierowanymi przeciw jednemu z naszych dwóch sąsiadów.”

Wreszcie na zapytanie: „Jaka rolę odgrywa w polskiej polityce zagranicznej kolonii?” — minister wyjaśnił:

„Polska interesuje się problemem kolonii z dwóch względów: poszukuje ona terenów dla emigracji i źródeł surowców dla swego przemysłu. W obecnej chwili wychodząc z tych założeń, Polska poszukuje współpracy z krajami, posiadającymi obszary kolonialne.”

920 km na godzinę!!

BUFFALO. (PAT.) Podczas lotu próbnego pocigowego samolotu „Curtiss Hawk”, osiągnięto szybkość 920 km. na godzinę, co stanowi światowy rekord szybkości. Lotu dokonano na samolocie pocigowym, pierwszym z serii stu samolotów, oblatywanych w zakładach Curtissa przez Francję.

Osiągnięcie tej olbrzymiej szybkości możliwe było dzięki nowemu śmigłu elektrycznemu, uzupełniającemu po przekroczeniu pewnej szybkości silnik spalinowy, który działa normalnie.

2 wielkie turnieje szachowe.

MOSKWA (PAT.) Wielki międzynarodowy turniej szachowy w Moskwie odnacza się olbrzymią ilością niedokończonych partii, co też, mimo iż rozegrano już dwie trzecie turnieju, trudno się jeszcze zorientować w szansach poszczególnych graczy.

SYDNEY (PAT.) Mistrzostwo Australii w grze szachowej zdobył w świetnym stylu mistrz Kosznicki (pochodzi z Polski), osiągając z 13 partii 12,5 pkt. Kosznicki wygrał 12 partii i tylko jedną zakończył na remisie.

Ekscesarz Wilhelm o armia niemiecką.

AMSTERDAM. (PAT.) W związku z nadchodzącą 80-tą rocznicą urodzin cesarza Wilhelma, przybył do Doorn feldmarszałek von Mackensen i admirał w stanie spoczynku von Schmidt, celem złożenia życzeń b. cesarzowi w imieniu dawnej niemieckiej armii i marynarki. Jako przed stawiciel dawnej wielkiej kwatery, feldm. von Mackensen wręczył b. cesarzowi srebrny puchar pamiątkowy. Na uroczystościach w Doorn reprezentowana była również arystokracja niemiecka przez specjalną delegację. We wtorek wieczorem na zamku w Doorn odbyło się uroczyste przyjęcie, na którym obecni byli oprócz osób z najbliższego otoczenia b. cesarza, również i przedstawiciele armii i marynarki niemieckiej.

Właścicielom sadów i ogrodów dostarczamy
EMULSJE SADOWNICZE olejów mineralnych

„SADOL-GLIMAR”
najekonomiczniejszy i uniwersalny, owadom-
mszyco-grzybobójczy środek walki ze szkodni-
kami i chorobami kultur roślinnych. 500

== Prosimy żądać prospektów i cenników: ==
„GLIMAR” Sp. z ogr. odp., Lwów, Batorego 26.

Projekt zmiany ordynacji wyborczej opracują posłowie niezależni.

WARSZAWA. (r. — tel.) W Sejmie odbyło się wczoraj posiedzenie grupy posłów niezależnych. Przedmiotem obrad było zagadnienie zmiany ordynacji wyborczej. Część posłów stanęła na stanowisku, że

inicjatywa w tym względzie winna wyjść od rządu i że należałoby tylko rządowi ten obowiązek przypisać.

Opinię tę wyraziła mniejszość posłów niezależnych z gen. Żeligowskim na czele. Większość natomiast stanęła na stanowisku, że ani rząd ani Ozon nie wystąpią z projektem zmiany ordynacji wyborczej, a jeżeliby Ozon wniósł taki projekt, to pogarszałby on obecną

ordynację wyborczą w duchu wywodów posła Browińskiego. Wobec tego

posłowie niezależni, których jest ponad 20, uważają, że obowiązkiem ich jest opracowanie projektu zmiany ordynacji wyborczej i wniesienie go wkrótce do łaski marszałkowskiej.

W najbliższym czasie odbędzie się drugie posiedzenie posłów niezależnych w celu zwrócenia się do marszałka Makowskiego o przydzielenie im w gmachu Sejmu lokalu. Do grupy posłów niezależnych należą m. i. gen. Żeligowski, ks. Lubelski, ks. Padacz i poseł Rudnicki.

Ułani Jazłowieccy dla ubogiej dziatwy.

Pułk Ułanów Jazłowieckich, od kilku lat opiekujący się ubogą dziatwą szkół żeńskiej i męskiej im. Zimorowicza na Łyczakowie, obdarował ostatnio najuboższą dziatwę paczkami i książeczkami za pośrednictwem swych przedstawicieli, p. rtm. W. Kowalskiego i p. chorążego Gadzina.

Katastrofy i pożary.

NOWY JORK. (PAT.) W poniedziałek po południu przybyło do Nowego Jorku na statku „Esse Baytown” 10 pozostałych przy życiu pasażerów angielskiego samolotu „Cavalier”, który uległ katastrofie w sobotę na linii Nowy Jork — Bermudy, na pełnym oceanie, 3.000 mil na wschód od Norfolku w Stanach Zjednoczonych. Pomiędzy uratowanymi znajduje się 5 mężczyzn i 5 kobiet.

MARSYLIA. (PAT.) Statek angielski „Huntress”, znajdujący się na 41 st. 26 min. szerokości północnej i 5 st. 52 min. długości wschodniej, nadal sygnalizuje, wzywając pomocy.

GDANSK. (PAT.) Na statku niemieckim „Porta”, stojącym w porcie gdańskim, wybuchł wczoraj w instalacjach wentylacyjnych pożar, który ugasiła gdańska straż pożarna. Przyczyny pożaru dotychczas nie wyjaśniono.

NOWY JORK. (PAT.) Po stronie Brooklynu splonął parowiec brytyjski „Silverash”. Pomimo wysiłków kilku oddziałów straży ogniowej, parowca nie udało się uratować. 5 strażaków odniosło ciężkie rany.

REUMATYZM, ischias oraz wszelkie nerwobóle usuwa „Sapomenthol“ Matull. Zadać w aptekach i drogeriach.

Wybryk wyrostków a nie zamach rewolucjonistów

DUBLIN. (PAT.) Śledztwo w sprawie rzeckiego zamachu na hotel w Tralee, na zachodzie Irlandii, gdzie przebywał na wywczasach syn premiera brytyjskiego, Frank Chamberlain, wykazało, że jedyną szkodą, wyrządzoną przez dziecinne przyrządzone „bomby“ jest mały wyłom w murze w zaułku, położonym w pobliżu hotelu.

Sztab „irlandzkiej armii republikańskiej“ podaje do publicznej wiadomości, że nie ma on nic wspólnego z wybuchem, który został wykonany całkowicie poza wiedzą, czy upoważnieniem „sztabu“. Śledztwo jest na tropie kilku wyrostków, którzy w tak niewłaściwy sposób chcieli widocznie manifestować swój „patriotyzm“.

PODZIĘKOWANIE.

Za tyle dowodów ofiarnej przyjaźni i współczucia okazywanych nam w czasie choroby i po stracie naszego najdroższego nieodżałowanej pamięci śp. Ludwika Kurzbauera jakoteż za oddanie Mu ostatniej usługi, wszystkim krewnym, przyjaciółom, kolegom i znajomym z głębi serca dziękuję

11978 Zona i siostra.

Od wschodu płynie fala zimnego powietrza.

WARSZAWA (Telef.) Nad Polską przepływają od kilku dni dwie różne masy powietrza:

cieple na zachodzie i chłodne na wschodzie.

Granica tych mas ciągnie się obecnie wzdłuż doliny Wisły. To też na obszarze, pozostającym pod wpływem masy ciepłej, były wiecugi dnia wczorajszego duże rozpozogzenia. Natomiast w pozostałej części kraju, nad którą jest powietrze chłodne, było bez przerwy pochmurno i mglisto. — temperatura w godzinach popołudniowych wynosiła

od plus 8 stopni w Wielkopolsce do minus 4 st. na Wileńszczyźnie i Polesiu: w środku kraju było w pobliżu zera stopni, a wysoko w górach minus 2 stopnie.

Pokrywa śnieżna utrzymuje się tylko w górach i wynosiła na Babiej Górze 50 cm. na Kasprowym Wierchu 33 cm. i na Popie Iwanie 14 cm.

W dniu dzisiejszym intensywność wpływu chłodnego powietrza nieco wzrosła, lecz stan pogody nie ulegnie zasadniczej zmianie.

Z Torunia donoszą, że lody na Wiśle ruszyły. Poziom wody podniósł się znacząco i wynosił wczoraj

w Toruniu 3.65 ponad stan normalny.

Lód spływa normalnie, nie tworząc zatok. Stan poziomu wody przechodzi obecnie kulminację, powodzi nie należy się obawiać.

Port w Pucku jest już wolny całkowicie od lodu i wraz z zatoką pucką jest już dostępny dla nawigacji.

Jedynie wielkie zwały lodu utrudniają się na mieliźnie pod Depkami i na brzegu mierzei helskiej. Lód ten jednak w niczym nie utrudnia normalnej nawigacji pomiędzy portami przybrzeżnymi. Rybacy już rozpoczęli zastawiać sieci na wodach wolnej od lodu zatoki puckiej.

MROZY W STANACH ZJEDN.

NOWY JORK. (PAT.) Nad Stanami Zjednoczonymi rozpostiera się nadal fala mrozów i zawiści śnieżnych, powodując liczne zaburzenia w normalnym toku życia. Zwiększa licznę są wypadki spowodowane ślizgawicą na ulicach i szosach. W ciągu ostatnich dni

w Nowym Jorku termometr stałe wykazywał temperaturę poniżej 13 stopni, w okolicach zaś Bostonu temperatura dochodziła nawet do —37 stopni.

Obrady senackiej komisji spraw zagranicznych.

WARSZAWA. (PAT.) W dniu wczorajszym obradowała w Senacie komisja spraw zagranicznych, która rozpatrzyła i przyjęła bez zmian projekt ustawy w sprawie ratyfikacji.

1) Porozumienia między Rzeczpospolitą Polską a Wielką Brytanią, dotyczącego cienia pewnych wyrobów chemicznych;

2) protokołu dodatkowego z dnia 9 lutego 1938 r. do konwencji handlowej i nawigacyjnej między Polską a Rumunią z dnia 23 czerwca 1930 r.;

3) drugiego protokołu dodatkowego do konwencji handlowej i nawigacyjnej między Rzeczpospolitą Polską a królestwem Rumunii;

4) piątego protokołu dodatkowego do konwencji handlowej między Rzeczpospolitą Polską a królestwem Węgier;

5) porozumienia między Polską a Japonią, dotyczącego zniżek celnych na pewne towary japońskie;

6) porozumienia między Polską a Finlandią o cieniu serów pochodzenia fińskiego.

Konferencja okrągłego stołu.

WARSZAWA. (Telef.) Z Londynu donoszą, że na konferencji londyńskiej w sprawie Palestyny — Arabowie palestyńscy reprezentowani będą tylko przez zwolenników mufiego, gdyż przywódcy umiarkowanych Arabów nie zgodzili się na wzięcie udziału w tej konferencji.

TABELA LOTERII

(NIEURZĘDOWA) z dnia 24 stycznia

I i II ciagnienie GŁÓWNE WYGRANE

Główna wygrana z 1.000.000 padła na nr.

98362

Stoła dzienna wygrana z 20.000 padła na nr. 65 95

Zi. 50.000 na n-ry: 79721 131259

Zi. 25.000 na n-ry: 95051

Zi. 15.000 na n-ry: 19152 123085 145771 150312

Zi. 10.000 na n-ry: 4941 7483 91820 117270 127944 141704

Zi. 5.000 na n-ry: 11493 17747 64559 82311 91375 132193 158311

Zi. 2.000 na n-ry: 3425 17747 40425 61171 66139 78044 81940 113640 117581 118752 126333 148424

Zi. 1.000 na n-ry: 6115 31277 36879 52511 62515 64533 65259 68797 74260 76292 78138 79165 92341 93248 100699 109328 115417 128198 130403 131642 136619 142382 148585 151000

Wygrane po zł 250

70 161 653 835 943 78 97 1086 150 237 446 589 758 806 912 64 2056 119 26 343 461 536 553 793 917 73 3028 60 85 147 278 563 85 828 70 921 5 4021 73 173 228 61 67 308 777 99 5286 327 64 6031 216 66 333 25 97 422 54 343 80 689 99 707 845 80 7030 6 47 57 79 86 279 360 434 515 98 748 838 934 48 50 8017 76 86 101 55 278 442 651 720 8 85 826 80 9172 349 416 578 676 837 931 88

10297 411 83 541 80 681 827 77 98 981 11033 276 425 828 12118 70 200 311 60 82 547 57 820 80 93 7 907 13012 360 533 802 63 917 14097 8 197 206 98 347 486 640 806 913 15 19 82 15044 70 307 16 439 57 511 84 96 697 982 16030 161 388 569 98 661 75 874 90 990 17040 186 388 548 649 786 863 92 968 18120 251 68 92 414 563 665 7 881 952 19076 220 37 309 68 76 529 639 705 20 4 859 932

20157 63 96 227 69 467 82 539 634 706 827 900 76 21051 114 276 697 737 75 84 919 22 22231 61 502 646 821 38 968 23066 95 242 3555 83 440 96 604 898 947 24041 142 55 287 154 932 25240 6 66 370 479 629 62 822 65 86 26077 114 23 45 61 338 590 602 738 827 27113 25 253 325 86 617 846 955 28011 41 242 72 639 793 837 65 970 29122 257 311 446 551 634 722 992

30070 9 159 291 347 70 4 507 608 13 735 65 800 995 31091 113 51 303 472 572 4 91 750 2 851 964 88 32075 96 396 441 702 96 828 61 9 73 915 86 32013 44 77 93 165 322 425 605 25 930 34033 215 89 320 77 441 77 827 719 55 807 973 39 35204 7 466 520 518 821 4 66 8 960 36125 44 522 51 675 744 840 924 7 37263 460 77 535 98 892 35228 69 341 98 455 79 734 49 882 83 986 99 39046 108 44 64 72 271 669 794 826

40086 205 44 66 751 52 805 1 67 74 41017 153 241 398 559 607 61 864 42044 185 274 336 96 588 721 85 855 975 43131 56 280 96 329 94 423 526 633 749 968 44223 352 431 515 18 52 89 629 724 825 45041 53 117 333 483 95 502 701 58 61 918 46070 114 15 50 61 83 260 347 729 84 97 844 901 47157 247 377 407 11 92 660 87 48300 542 612 31 946 49234 383 93 452 61 600 84 806 68

50022 165 283 313 71 403 96 585 680 51011 103 81 85 94 372 543 678 713 70 876 84 91 97 908 52037 220 99 355 635 46 53 711 813 900 78 53127 238 92 376 470 706 833 61 54012 84 121 280 394 473 503 36 58 604 41 53 819 64 974 55073 182 220 364 94 469 76 586 679 87 739 91 814 970 56250 204 450 71 539 636 727 44 50 906 57026 116 83 364 414 546 571 90 884 975 58044 202 16 43 70 322 504 656 91 714 57 59095 189 215 861 919

60514 2 62 790 810 33 911 29 61045 121 79 208 370 78 508 672 78 903 98 62290 448 511 83 826 951 85 63127 44 396 170 508 67 81 716 329 64087 91 264 55 89 478 692 832 943 87 65000 40 95 107 207 606 9 32 943 66016 183 220 52 54 331 94 401 6 47 540 48 51 73 95 611 781 808 15 35 71 67039 73 84 165 90 200 307 52 584 16 64 98 808 80 983 84 68083 88 119 26 70 216 35 434 82 623 705 39 78 995 69100 24 411 23 525 90 681 776 845

70078 133 39 56 71 235 56 77 338 423 504 11 83 617 54 718 27 73 814 90 903

III ciagnienie dodatkowe Wygrane po zł 500

155 68 333 410 46 675 952 71 1117 68 95 574 761 802 25 71 937 2011 54 78 143 219 453 608 24 744 808 12 30 908 3011 44 119 40 81 463 72 524 993 4008 58 92 143 208 367 451 630 61 88 910 38 5000 4 376 419 22 44 674 85 810 978 6356 506 748 808 910 7009 355 436 583 607 76 797 98 872 89 8140 43 72 86 305 430 581 685 811 9009 17 298 324 419 98 660 98 842 939

10111 399 530 91 715 874 11369 488 535 617 87 723 74 99 879 12018 63 633 713 825 99 13215 47 57 330 46 503 735 78 904 8 14014 20 42 222 48 74 375 948 16079 482 535 61 765 991 17147 471 623 953 18130 41 429 64 670 77 84 778 99 903 75 10017 41 141 333 430 57 548 930 53

20140 203 76 344 405 24 654 85 77 705 894 916 28 21036 337 596 752 858 22166 322 23 31 36 42 509 705 836 60 961 23029 32 52 105 213 87 354 483 680 726 824 24209 58 437 797 810 25239 31 354 405 678 713 804 924 28187 313 37 555 601 775 27263 332 587 825 27 28060 188 291 357 528 872 94 97 909 29001 209 324 82 785

30308 497 515 47 896 31142 99 218 392 586 669 713 992 32063 518 73 896 33249 307 36 791 580 620 90 817 73 90 996 34242 537 751 89 993 35032 35 133 78 219 325 780 38072 127 206 47 378 413 57 811 37121 57 214 337 776 38024 280 512 654 713 40 869 99 937 46 63 39027 105 236 533 710 93 847 917 83

90103 100 487 302 82 624 714 60 926 96 41102 80 83 464 98 630 86 833 39 917 72 42054 402 84 829 945 42019 115 50 241 88 493 708 44037 151 496 710 59 893 909 52 43438 621 840 964 45147 202 611 35 732 857 47056 376 535 48356 422 39 606 11 794 876 958 49222 448 630 736 76 864 923

90071 142 234 561 605 69 361 51052 109 234 530 41 67 646 96 708 32110 234 69 814 69 720 99 889 903 70 53036 203 412 75 923 92 54053 72 341 65 466 512 649 87 727 801 29 934 47 67 92 55029 306 474 324 847 964 56122 248 426 62 503 4 605 22 858 68 929 57068 156 75 361 443 716 809 952 58262 544 75 59030 317 48 692 738 86 825

60170 238 433 61 519 92 663 978 61094 368 401 10 589 908 82108 224 503 63231 58 406 600 795 951 64050 359 65059 386 402 61 759 913 66034 430 40 682 741 76 83 813 64 76 07155 235 63 86 340 12 82 423 736 852 68047 113 258 372 409 689 945 69039 88 260 308 86 430 45 843 70027 274 82 547 633 763 71005 17 204 74 339 62 767 75 80 85 917 72233 429 63 620 813 16 33 4 73144 265 389 441 48 879 989 74164 456 59 598 600 15072 211 401 76 603 799 990 76066 308 742 881 82 978 77058 246 47 566 745 913 43 78622 29 45 746 874 92 79086 96 923 51

91 192 96 213 76 78 424 619 71 774 891 80178 293 448 657 87 690 81063 96 119 321 324 629 80 707 82113 30 306 584 99 773 805 83009 27 194 643 89 54139 56 519 44 94 862 763 59 959 85307 551 64 995 86068 108 83 264 368 432 59 779 802 965 71 87680 96 955 87 98450 56 680 759 94 986 89060 468 775 994

90041 66 86 182 291 332 475 508 38 54 622 781 91030 36 44 144 299 323 58 425 753 92082 343 76 496 98 943 71 93038 415 51 564 758 901 9 94324 98 433 584 663 826 59 95058 86 104 10 261 366 446 501 93 778 926 96331 411 37 593 603 97116 394 788 98307 9 665 809 973 85 99417 43 83 703 949

100158 331 436 98 640 68 81 101093 605 832 102179 212 335 408 26 580 500 938 60 103133 377 414 85 638 58 711 859 10423 502 817 105152 227 28 449 615 785 87 106046 217 416 69 548 619 824 901 53 107001 44 451 59 88 872 912 25 78 81 108030 196 550 699 820 60 109431 97 419 963

110028 53 103 254 80 546 739 878 111012 317 68 614 750 950 82 112005 338 70 488 546 92 705 854 113000 111 84 821 114018 263 84 328 542 49 815 114004 203 508 719 116107 31 48 96 316 29

73 402 21 57 537 687 808 951 117111

33 453 747 896 993 118010 488 696

119210 369 658 976

120352 95 463 567 693 851 65 90 943

121070 116 207 54 312 37 607 714 32

122220 1208 125 387 411 501 29 87 635

700 75 123000 12 125 320 493 726 124113

79 357 69 514 730 51 974 125024 272

87 378 637 87 931 72 126656 726 981

127124 95 284 895 904 47 128801 970

129227 72 426 38 46 92 653 831 85

130024 25 50 274 406 16 590 607 14

98 738 131011 178 522 775 76 824 132009

32 34 72 170 449 73 598 96 782 818

123332 408 659 722 841 75 935 134073

127 235 62 67 358 535 859 596 135103

81 86 576 87 609 46 59 709 136025 432

965 137079 188 300 52 491 907 138062

203 86 321 67 487 518 900 139091 99

103 285 564 794 906

140144 265 447 87 888 904 25 141162

91 337 91 403 685 857 71 918 26 97

142099 703 72 803 4 143042 55 282 309

477 790 994 144197 257 360 445 641 733

88 897 145140 51 70 372 488 572 89 731

832 934 146058 198 273 306 94

WOBEĆ WIELKIEGO POWODZENIA — NA WIELOSTRONNE ŻĄDANIA

„CYGANKA”

SPROLONGOWANA
NA JESZCZE KILKA
DNI.
CENY ZNIZONE.

Czy Niemcy uderzą naprzód na Wschód, czy na Zachód?

WARSZAWA. (r. — telef.) Prasa angielska, omawiając zapowiedzianą wizytę min. Ribbentropa w Warszawie, komentuje przy tej sposobności politykę Trzeciej Rzeszy. „News Chronicle” w artykule „Niemcy chcą złota” zaznacza, że następne zagrożenie ze strony Hitlera pójdzie prawdopodobnie w kierunku zachodnim.

Evakuacja złota z Holandii do Stanów Zjednoczonych wywołała dlatego żywe niezadowolenie Niemiec. Dalsza ewakuacja złota zarówno z Holandii, jak i Szwajcarii, będzie, zdaniem tego dziennika, naturalnym następstwem obaw przed akcją Niemiec na zachodzie.

„Daily Herald” zwraca uwagę, że na Monachium nie nastąpił ruch w kierunku wschodnim, jak tego oczekiwano. Kraje Europy wschodniej zapewnia się przeciw-
nie, że

jeżeli przyjmą kierownictwo Niemiec, to nie potrzebują w 1939 obawiać się o pokój. W ten sposób Niemcy zabezpieczają sobie tyły. Zdaniem tego dziennika Niemcy dały również wyraźne zapewnienie Rosji Sowieckiej, że nie pójdą na Wschód i nie są narazie zainteresowane Ukrainą.

WARSZAWA (telef.) W końcu bieżącego miesiąca, przybyć ma do Moskwy delegacja handlowa Niemiec, w skład której wejdą nie tylko przedstawiciele sfer handlowych i przemysłowych, lecz także przedstawiciele ekonomicznych czynników rządu Rzeszy.

Delegacja ta ma prowadzić rokowania ze sferami rządowymi Sowieców na temat zwiększenia obrotów handlowych.

Wielką sensację w kręgach dyplomatycznych Moskwy sprawiła kursująca uprzednio pogłoska, że równocześnie z rozmowami ekonomicznymi, prowadzone być mają rokowania polityczne z rządem sowieckim.

Mają one na celu zapewnienie rządu ZSRR, że „Drang nach Osten” nie jest obecnie aktualny, gdyż zainteresowania Rzeszy Niemieckiej zwrócone są raczej na Zachód.

GRYPA?

**TABLETKI
ASPIRIN**

Przedstawiciele rządu niemieckiego mają w związku z tem domagać się od rządu Sowieców zapewnienia, co do neutralności. Stosunki pomiędzy tymi państwami mają być całkowicie znormalizowane.

Prasa fińska zamieszcza pogłoskę o pismach szwedzkich, że jeszcze w bieżącym tygodniu oczekiwane są narady pomiędzy przedstawicielami Rzeszy Niemieckiej i Rosji Sowieckiej. Rokowania te przygotowane zostały

Umowa handlowa polsko-litewska.

KOWNO (PAT) W związku z wczorajszą wymianą dokumentów ratyfikacyjnych polsko-litewska umowa handlowa wchodzi w życie w środę dnia 25 b. m.

Czy jednak rozpuszczanie pogłosek o akcji na Zachodzie nie ma na celu odwrócenia uwagi od planowanej już na czas najbliższy akcji na wschodzie.

Walki na przedmieściach Barcelony Szturm tysięcy uchodźców na granicę francuską.

WARSZAWA. (tel.) Wojska gen. Franco okrażyły już Barcelonę od południa. Marsz kontynuowany był w nocy i dzisiaj rano rozpoczęło się prawdopodobnie regularne oblężenie, a także walka uliczna na przedmieściach. Artyleria gen. Franco intensywnie ostrzeliwuje całe miasto, a szczególnie port, siedzibę głównej kwatery wojskowej wojsk republikańskich oraz ważne punkty terenowe, będące jeszcze w posiadaniu obrońców Barcelony. Ze szczególną zaciętością bombardowane jest lotnisko Llobregat. Ziemia na lotnisku jest dosłownie zorana paściskami.

Ministerstwa i urzędy państwowe ewakuują się pośpiesznie ku granicy francuskiej, jednakże członkowie rządu pozostali w Barcelonie. Nie opuścił też dotąd Barcelonę ambasador francuski, lecz w porcie czeka krążownik francuski gotowy do zabrania personelu ambasady. Obok krążownika francuskiego stoi kontrtorpedowiec angielski. Według opowiadań uchodźców hiszpańskich, którzy przybyli na granicę francuską, sytuacja w Barcelonie staje się coraz bardziej rozpaczliwa. Od trzech dni w rozdzielniach rządowych rzekomo nie wydawano cięcia. W nocy miasto tonęło w ciemnościach z powodu uszkodzenia elektrowni. Bezustanne bombardowanie wytworzyło stan paniki.

WARSZAWA. (tel.) Przedstawiciel rządu republikańskiego odbył wczoraj rozmowę z min. Bonnetem w sprawie uchodźców z Hiszpanii. Rząd francuski zajął w sprawie przyjęcia uchodźców do Francji stanowisko negatywne. Wysunął tylko projekt, by w razie definitywnego zwycięstwa gen. Franco utworzyć na terytorium hiszpańskim strefę neutralną, na której mogliby znaleźć schronienie uchodźcy. Byliby oni utrzymywani przez or-

ganizacje międzynarodowe. Według nadeszłych z Londynu informacji rząd Meksyku i Chile byłby gotowy przyjąć uchodźców hiszpańskich, którzyby nie mogli wrócić do Hiszpanii po zwycięstwie gen. Franco.

WARSZAWA. (tel.) Komunikat ministerstwa obrony narodowej donosi, że na wszystkich odcinkach Katalonii trwała nadal ciężka bitwa. Wojska republikańskie wytrzymują bardzo intensywne natarcia nieprzyjaciela. Wojska rządowe otrzymały wczoraj drogą morską śladniętą z frontu madryckiego posiłki w sile 8.000 bagnetów.

Okólnik do komorników w sprawie egzekucji kondyktów.

WARSZAWA. (telef.) Ministerstwo sprawiedliwości wydało okólnik do komorników w związku przekazaniem im podziału sum, uzyskiwanych z egzekucji, co dotąd należało do właściwości sądów grodzkich. Komornicy winni zwracać uwagę na to, by nie obciążano zbyt wysokimi kosztami pracowników, na których pensje nałożyli wierzytelności. Z tego względu plan podziału winien być dokonywany nie co miesiąc, ale po zebraniu większej ilości rat. Dla uniknięcia nadużyć, kwoty, przekazywane wierzytelnościom, muszą być wpłacane za pośrednictwem przekazów pocztowych.

Akcja pracowników samorządowych o poprawę bytu.

WARSZAWA. (Telef.). Na dzień 2 lutego zwołane zostało do Warszawy plenarne zebranie zarządu Związków Pracowników Miejskich R. P. z udziałem przedstawicieli pracowników ze wszystkich większych miast Rzplitej. Celem omówienia spraw związanych z ustawodawczym unormowaniem praw i obowiązków pracowników samorządowych. — Na czoło postulatów wysuwa się sprawa poprawy bytu w drodze generalnej podwyżki płac, oraz przywrócenia automatycznego szczeblowania, dodatków komunalnych, wypłacania jednorazowych zasiłków wyrównawczych, przeprowadzenia awansów, podobnie, jak w administracji państwowej itp.

Japończycy zapraszają Chamberlaina na Daleki Wschód.

WARSZAWA. (tel.) Utworzone przez japońskie władze okupacyjne chińskie przez w Pekinie i Nankinie ogłosili komunikat, który twierdzi, że deklaracja ks. Konoye z 22 grudnia ub. r. stanowi zasadniczo podstawę możliwości zlikwidowania konfliktu chińsko-japońskiego. Komunikat określa marsz Czang-Kai-Szeka jako wroga narodu.

Prasa japońska zapowiada, iż japoński minister spraw zagranicznych Arita zamierza zaprosić premiera Chamberlaina i ministra spraw zagranicznych Halifaxa, by odwiedzili Azję Wschodnią w celu zapoznania się na miejscu z sytuacją.

Coraz mniej banków prywatnych w Niemczech.

W końcu 1938 r. liczono w Niemczech (bez Sudestów) 564 banków prywatnych, które zatrudniały 6.000 osób. Jeszcze w 1935 r. liczba banków prywatnych sięgała cyfry 1062.

Miliardowy deficyt w funduszu emerytalnym Z. U. S.

WARSZAWA. (tel.) Senacka komisja budżetowa obradowała wczoraj nad budżetem Ministerstwa Opieki Społecznej. Referat wygłosił senator Ficma, który wskazał na olbrzymie zadania, jakie stoją przed tym resortem. Mówca podkreślił, że polityka socjalna Ministerstwa Opieki Społecznej musi być polityką przewidywania, rozstrzygnięcia i kierowania, a nie czekania i biadolenia.

W dyskusji senator Klarner stwierdził, że opinia publiczna jest zaniepokojona z powodu alarmujących wieści o stanie finansowym funduszy ubezpieczeniowych, zwłaszcza ubezpieczenia emerytalnego pracowników umysłowych, gdzie deficyt należy obecnie oceniać na 1 miliard złotych.

Senator Wolf poruszył bolączki Śląska Zaolziańskiego.

Nowa taryfa płac dla Zaolzia.

CIESZYN. (Telef.). Komisja rozjemcza ogłosiła wczoraj orzeczenie, dotyczące spornych punktów układu zbiorowego dla hutniczo-żelaznego na obszarze ziem odzyskanych Śląska Cieszyńskiego.

Nowa taryfa płac wprowadza znaczną zwyżkę zarobków od 12% w kategorii najniższej do 48% w kategorii najwyższej płac. — Najwyższa stawka płac dla robotników w hutach żelaznych i rurowni Hahna wynosi dla kategorie rzemieślników 6.72 zł., dla robotników fachowych 6.24, dla robotników niekwalifikowanych 5.18 i dla kobiet 3.95 zł. — Poza tym orzeczeniem komisji przyznano robotnikom tych zakładów dodatek domowy dla żonatych w wysokości 44 gr. za przeprowadzoną dniówkę, dodatek mieszkaniowy w kwocie 35 zł. rocznie dla wszystkich robotników żonatych, oraz dodatek na każde dziecko w wysokości 22 gr. za dniówkę. — Orzeczenie obowiązuje od dnia 1 stycznia br.

Wielka wygrana w Rzeszowie.

RZESZÓW. (nt) Główna wygrana loterii państwowej padła — jak donieśliśmy o tym wczoraj — na los zakupiony w kolekturze w Rzeszowie. Szczęśliwymi posiadaczami losu są: kupiec, rolnik oraz 10 biedaków, którzy wspólnie zakupili 1/5 losu.

Dalej przemawiali senatorowie Malinowski, Drozdowski, Semkowicz, Stolarski, Twarzydło, Dębski, Kobylański, Wróbel, Szczęgowski, Bisping i ks. Machay.

Po wyczerpaniu list mówców, wygłosił dłuższe przemówienie minister Kościakowski. Po przemówieniu ministra zabierali jeszcze głos referenci, po czym posiedzenie zakończono.

W przerwie obrad członkowie komisji zwiedzili urządzonej przez Ministerstwo Opieki Społecznej „wystawę” wykresów i wydawnictw.

Dziś obrady nad budżetem Poczty i Telegrafów.

MILION DLA C. O. P.

Gdzie padła główna wygrana loteryjna.

(o) Z dumą czytamy i słuchamy wszyscy o tym, co już dokonano i co się dokonać zamierza w Centralnym Okręgu Przemysłowym, którym interesuje się dziś cała Polska. Ale okazuje się, że nie tylko ludzie się tym interesują. Fortuna, ta kapryśna bogini, także oceniła w całej pełni znaczenie tego okręgu. W ostatnim dniu ciągnięcia czwartej klasy czterdziestej trzeciej Loterii Klasowej główna wygrana milion złotych padła na numer 98.632, zakupiony w jednej z kolektur w Rzeszowie i właścicielami poszczególnych części tego losu są mieszkańcy C. O. P. W najbliższym czasie podane zostaną szczegóły, dotyczące szczęśliwych posiadaczy losu nr. 98.632, narazie wiadomo tylko, że milion obudził w Rzeszowie niezwykle poruszenie w całym mieście. Mimo, że w tej zapomnianej do niedawna miejscowości,

dzieją się od dwóch lat różne dziwy, świadczące o potężnym rozwoju naszego gospodarstwa, a mieszkańcy tych okręgów przyzwyczajeni są do różnych niespodzianek, zjawienie się miliona wśród nich wzniciło ogromną sensację. Niewątpliwie milion ten to nie byle jaka suma i rozprawienie jej w danej okolicy odbije się korzystnie na życiu jej mieszkańców. Wielu z nich poczuje bezpośrednio, co to jest milion. Może ta bezpośredniość pozwoli im na sformułowanie najlepszej odpowiedzi na ogłoszony ostatnio konkurs. Jeszcze czas się namyślić, gdyż konkurs trwa do 5 lutego. Nie należy natomiast się namyślać nad kupieniem losu do nowej czterdziestej czwartej Loterii Klasowej, której ciągnięcie pierwszej klasy rozpoczyna się 23 lutego br.

Skowronki na polskim brzegu.

WARSZAWA. (telef.) Na wybrzeżu polskim, zwłaszcza na Helu, zaobserwowano niezwykle o tej porze zjawisko. Oto zlatuje się ptactwo, które w normalnych warunkach pojawia się dopiero na przedwiośnie. W ogrodach pod Puckiem zjawily się szpaki i zajęły swoje poprzednie gniazda, na Helu zaś sporo jest skowronków. Zaobserwowano również przeloty dzikich gęsi i łabędzi w kierunku wschodnim. Jest to w tym czasie, bo przecież to dopiero styczeń, zjawisko rzeczywiście niezwykle.

Wielki koncert Karłowicza na otwarcie zawodów F. I. S.

WARSZAWA. W roku bieżącym mija 30-ta rocznica śmierci Mieczysława Karłowicza, który zginął tragicznie, zasypany lawiną w Tatrach. Aby uczcić godnie pamięć wielkiego kompozytora, Polskie Radio wspólnie z Pol. Zw. Narciarskim organizuje dnia 9. II. w Zakopanem w sali T-wa „Sokół” wielki koncert utworów Karłowicza. Koncert Karłowicza transmitowany będzie nie tylko przez wszystkie rozgłośnie Polskiego Radia, ale również stacje zagraniczne: Helsinki, Oslo i Budapeszt i stanowić będzie godne rozpoczęcie zawodów F. I. S.

WIADOMOŚCI Z KRAJU

OD KORESPONDENTÓW „WIEKU”

KRONIKA TARNOWSKA.

(HR.) Poszła do banku i ślad po niej zaginął! Dnia 18 bm. 70-letnia starszka Ryszka Fischler, zamieszkała przy ul. Weklerskiej 11, około godz. 11.30 wyszła z domu, aby wymienić kupony po złotych dolarowej w Banku Polskim, odd. w Tarnowie i od tego czasu ślad wszelki po niej zaginął. Wszelkie poszukiwania w mieście i okolicy za zaginioną były dotąd bezowocne.

(HR.) Pod kołami auta. Na trakcie ul. Chyżowskiej, Ignacy Gustaw (ul. Głowackiego) prowadząc taksówkę, najechał na 18-letniego Fryderyka Seliga. Ciężko poturbowanego przewieziono do szpitala.

KRONIKA RZESZOWSKA.

(nt.) Najechany przez auto. W dniu wczorajszym około godz. 9-tej wojskowe auto osobowe na moście na rzece Wisłok w Rzeszowie ul. Lwowska, potrąciło 65-letniego Mendla Springera, zamieszkałego przy ul. Orzeszkowej 8, który doznał skutkiem tego ciężkiego uszkodzenia ciała. — Springer odwieziony do domu stracił przytomność, a wezwany lekarz stwierdził krwotok wewnętrzny. Odwieziono go natychmiast do szpitala nowożytnego, gdzie około godziny 17.30 zmarł.

KRONIKA C. O. P-u.

Przed wyborami w Kolbuszowej. Starosta kolbuszowski zarządził wybory do Rady Miejskiej w Kolbuszowej na dzień 16 lutego b. r. Miasto podzielone zostało na 3 okręgi wyborcze. Na przewodniczącego głównej komisji wyborczej powołano dr. Józefa Stąpnia kierownika sądu grodzkiego, — na zast. przew. nac. Urz. Skarb. A. Wojdę.

Nowe drogi w COP-ie. Z wiosną samorząd powiatowy w Kolbuszowej przystępuje do budowy drogi powiatowej Majdan-Barenów i drogi gminnej Świerczów-Trzesówka. Na cel ten samorząd otrzymuje pożyczkę 25 tys. zł. z Funduszu Pracy i tyleż z Banku Komunalnego.

Gminne komisje oświaty pozaszkolnej. — W mieście komisje oświaty utworzone zostały gminne komisje oświaty pozaszkolnej w powiecie kolbuszowskim. W skład ich wchodzi przedstawiciele samorządu, nauczycielstwa i organizacji kulturalno-społecznych wiejskich.

Budowa Domu Społecznego w Majdanie. Rada Gminna w Majdanie uchwaliła przystąpić do budowy Domu Społecznego, łącznie z remizą strażacką.

KRONIKA PRZEMYSKA.

(LT) Unieważnienie listy socjalistycznej. Główna komisja wyborcza w Jarosławiu rozpatrując zgłoszone listy kandydatów do Rady Miejskiej, postanowiła unieważnić w II okręgu wyborczym listę kandydatów zgłoszoną przez PPS i Związek Zawodowy. Przyczyną tej sensacyjnej decyzji Gł. Komisji wyborczej nie narazie znane.

(LT) Pogrzeb Żywakowskiego — wroga kas wertheimowskich. Jak już o tym relacjonowaliśmy, zastrzelony został onegdaj znany na ant. terenie włamywacz i kasiarz Stanisław Żywakowski przez funkcjonariusza służby śledczej w chwili, kiedy usiłował ugodzić siekierą drugiego wywiadowcę, który chciał mu nałożyć kajdanki na ręce. Po dokonaniu sekcji zwłok przez komisję sądowo-lekarską, odbył się na cmentarzu tuł. pogrzeb Żywakowskiego. Przez przeciąg piętnastu lat był Żywakowski postrachem wszystkich kas na terenie Przemysła i okolicy. Jego dziełem było sensacyjne włamanie do urzędu pocztowego w Radymnie w noc sylwestrową 1930 r., gdzie włamywacz przezeń prowadzeni, skradli po rozbiciu kasy kwotę 40 tysięcy złotych. Za włamanie to Żywakowski zasądzony został przez sąd przemyski na karę więzienia przez cztery lata. Karierę swą rozpoczął Żywakowski jako zwyczajny kieszonkowiec, szybko jednak dzięki swemu niezwykle sprytnemu przetrząsaniu się na sprawy „grubsze”. W sprawie tej prowadzone są dochodzenia celem ostatecznego ustalenia przebiegu zdarzenia.

(LT) Zięć chciał zamordować bogatego teścia. Sąd okręgowy w Przemyśle rozpatrywał sprawę Włodzimierza Derkacza, 30-letniego rolnika z Miżyca, oskarżonego o usiłowane zabójstwo teścia swego Andrzeja Marmury. Wedle aktu oskarżenia Derkacz chciał zgładzić teścia, z którym żył, ażeby otrzymać grunt, na którym Marmura miał dożywocie. Charakterystyczną jest rzeczą, że Marmura w stanie nieprzytomności leżał przez 2 dni w lesie aż do czasu odnalezienia go przez rodzinę. Oskarżony przebiegał stanowczo, jakoby teścia pobili i twierdził, że Marmura tylko ze złości obciąża go mówiąc, że poznał w napastniku swego zięcia. Wobec zarzutu obrony, że Marmura od dawna na bardzo słaby wzrok, Sąd odroczył rozprawę celem poddania Marmury badaniu przez okulistę.

Kina przemyskie. Apollo: „Żelazne maski”;

Sensacyjna porażka posła na Sejm,

Jana Pieniżka, przy wyborach do Rady miejskiej w Przeworsku.

PRZEWORSK (—) Jak już donosiliśmy, w niedzielę 22 bm. odbyły się wybory do Rady miejskiej w Przeworsku.

Wobec unieważnienia 2 list wyborczych w 2 okręgach, zgłoszonych przez Blok Demokratyczny (PPS, Str. Lud.) głosowanie odbyło się tylko w 1 okręgu Nr. 11, który dla opozycji był najłatwiejszy.

wobec dużej ilości inteligencji i ludności żydowskiej. Mimo to Blok Demokratyczny odniósł pełne zwycięstwo, uzyskując aż 2 mandaty, chociaż trudności były wielkie, a opanowanie terenu ze strony agitacyjnej spoczywało w rękach OZN.

Sensacją jednak dnia dla Przeworska jest niespodziewana porażka Jana Pieniżka, posła na Sejm z OZN, który — aczkolwiek znajdował się drugim miejscem listy Nr. 1, zgłoszonej przez OZN — otrzymał najmniejszą ilość głosów i na radnego nie wyszedł. Pieniżka, dotychczas ludowiec, wykluczony ostatnio ze Stronnictwa Ludowego, zgłosił akces do OZN, gdzie otrzymał silne poparcie i mandat poselski. W opinii publicznej nie

cieszył się jednak sympatią, wobec znanego lawirowania między obozem rządowym a Str. Ludowym.

Poparty silnie przez OZN i czynniki administracyjne w wyborach parlamentarnych, padł przy wyborach do Rady miejskiej we własnym mieście mimo figurowania na drugim miejscu listy OZN. Okazało się, że głosujący — mając większą swobodę wypowiedzenia się przy wyborach samorządowych — skreślali nazwisko Pieniżka przy oddawaniu listy Nr. 1 i w ten sposób najlepiej dali wyraz nastrojom przez co Pieniżka otrzymał najmniejszą ilość głosów i nawet, gdyby który z radnych zrezygnował z mandatu (prawdopodobnie Rybacki) Pieniżka nie wejdzie do Rady miejskiej. Wielką sensacją budzi także zapowiedziane przez PPS i Str. Lud. wniesienie protestów wyborczych w 2 pozostałych okręgach, gdzie utrzymać tylko listę OZN a unieważniono listy opozycyjne, chociaż zdaniem Bloku Demokratycznego zostały wniesione ściśle według przepisów.

KRONIKA STRYJSKA.

(n) Kradzież. Do mieszkania Heleny Samborskiej, urzędniczki pocztowej w Stryju (P. O. W. 8) włamał się złodziej i skradł pierścionek z brylantem wartości 180 zł. i medalion z wizerunkiem Matki Boskiej wart. 35 zł.

(n) Samobójstwo strażnika granicznego. — W mieszkaniu służbowym w Chaszcówianu popełnił samobójstwo starszy strażnik graniczny Zenon Teleński, strzelając do siebie z karabinu służbowego. Powód samobójstwa na razie nieustalony.

(n) Usiłowane samobójstwo. W Sokołowie koło Stryja krawczyńni Regina Freund w celach samobójczych napiła się esencji octowej. Po przeplukaniu żołądka odstawiono ją do szpitala w Stryju.

Kina. Apollo: „Szczęśliwa trzynastka”, Edison: „Zwycięzca żywiołu” i „Dzisiejsza miłość”, Sokół: „Czarny księżyc” i „Genialny artysta Ludwik Solski”.

Uruchomienie nowych tartaków. Ostatnio został uruchomiony w Klimcu pow. Stryj tartak parowy, w którym znalazło zatrudnienie 45 robotników. — Również w Dolinie został uruchomiony tartak parowy firmy prywatnej, dając pracę 50 robotnikom.

KRONIKA KAŁUSKA.

(IF) Nowy skład Rady K. K. O. Rada Powiatowa w Kałuszu dokonała onegdaj wyboru nowej Rady Komunalnej Kasy Oszczędności w Kałuszu na okres 3-letni t. j. na lata 1939-1942. Skład Rady jest następujący: — przewodniczącym z urzędu p. Starosta powiatowy Stanisław Długocki, członkami zaś pp. Bajek Adam, rolnik z Tomaszowic, Grzegorski Stanisław, urzędnik Tespu, Felczyński Kajaetan, przemysłowiec, inż. Majer Fink, Miśków Bazyli, rolnik w Św. Kałuskiej i Rozwadowski Wincenty, właśc. dóbr w Babinie. W skład Komisji Rewizyjnej weszli pp. inż. Garbusiński, zawiadowca Tespu, Plaksek Zacharasz urzędnik Tespu i Cilinski Władysław rachmistrz Wydziału Pow.

(IF) Napad na motorowego kopalni naftowej. Przed kilku dniami Michał Kaliczak, motorowy kopalni naft. w Słobodzie Niebysłowskiej gm. Łódzian, został w czasie powrotu do domu wieczorem — na drodze w Niebysłowie napadnięty przez kilku osobników, którzy, oświeceni przez latarkę Kaliczaka latarką elektryczną, zaczęli go obrażać kamieniami. Napadnięty użył wówczas w obronie własnej broni, strzelając kilkakrotnie w powietrze na skutek czego napastnicy uciekli.

KRONIKA CHODOROWSKA.

(Ni) Nowe mianowani członkowie zarządu Żydowskiej Gminy Wyznaniowej w Chodorowie. Urząd Wojewódzki Lwowski działając na zasadzie art. 50 rozp. Prez. R. P. z dnia 14. X. 1927 (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 500 z r. 1928) odwołał dotychczasowy zarząd Żydowskiej Gminy Wyznaniowej w Chodorowie, a w jego miejsce powołał nowy tymczasowy zarząd Żydowskiej Gminy Wyznaniowej. — Rekrutem Urzędu Wojewódzkiego we Lwowie Starostwo Powiatowe w Bobrcu do L.: Pol. W. 1/196/38 powołało na członków zarządu następujące osoby a to: dr. I. Eisensteina jako prezesa, jako członków zaś: dr. Leona Teichmana, dr. Michała Rubenkisa, mgr. Rachmiela Hellera, Michała Nestla, Ozjasza Winda, Izaka Golda i Samuela Stahla. Na ich zastępców mianowano: Moza Habera, Leiba Arbeita, Jakuba Gehlera i Chaima Brobarta.

KRONIKA ŻÓŁKIEWSKA.

Nowy komisarz ziemski w Żółkwi. — W miejsce przeniesionego stąd komisarza ziemskiego inż. Zadrąga objął wakujące stanowisko na powiaty żółkiewski i sokalski p. Chudzik. Komisarz ziemski urzęduje dla spraw powiatu żółkiewskiego co piątek w tut. starostwie powiatowym.

KRONIKA BRZEZAŃSKA.

Z życia organizacji społecznych. Na zaproszenie Związku Ofic. Rez. Koło Brzeżan odbędzie się dnia 29 bm. o godz. 11.30 w sali Sokoła zebranie wszystkich związków kombatanckich celem powołania do życia Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny. Do Federacji należeć będą: Związek Oficerów Rezerwy, Związek Legionistów, Związek Podoficerów Rezerwy i Związek Rezerwistów. — Dnia 5 lutego o godz. 11.30 w sali Sokoła odbędzie się walne zebranie członków Związku Oficerów Rezerwy Koło Brzeżan. — Równocześnie w tym dniu o godz. 10-tej w sali Tow. Przyjaźń odbędzie się walne zgromadzenie członków Koła Ogólnego Związku Podoficerów Rezerwy Rzplitej Polskiej w Brzeżnach.

Casino: „Ludzkie serca”; Muza: „Romanse cygańskie”; Olimpia: „Podłotek”; Fotoplastikon: „Dolina Mści”.

KRONIKA RAWSKA.

(T) Z życia harcerskiego. Dnia 19 bm. odbył się staraniem hufca harcerskiego męskiego w sali CSSG. oplatek, który zgromadził oprócz członków także licznych sympatyków i przyjaciół harcerstwa. Miłą uroczystość zaszczycili swą obecnością komendant garnizonu ppłk. Dąb, komendant Centralnej Szkoły Straży Granicznej insp. Miller, insp. szk. Trojanowski, ks. Grabowski i inni goście z miasta. Część oficjalna zakończyła się uroczystym przyrządzeniem nowych 14 drużyn, którzy otrzymali krzyże harcerskie. Wśród śpiewów kołend i miłych niespodzianek spędzono wraz z młodzieżą kilka miłych godzin.

(T) Walne zgromadzenie LOPU-u. Na ostatnim walnym zgromadzeniu Koła miejscowego LOPP. jak ze sprawozdania zarządu wynika, w roku 1938 pozyskano 70 nowych członków, ogólna liczba członków wynosi 362 osób. Do obrotu przekazano 1.400 zł. Postanowiono przeprowadzić w Rawie silną akcję werbnkową dla pozyskania nowych członków. Wybrano następnie zarząd na rok 1939 w składzie nast.: sędzia Mecherzyński przewodniczący, dr. Herschdorfer zast. przew., sekr. J. Ślepokura, skarbnik Strączek i jako członkowie Mazur i Korg.

KRONIKA STANISŁAWOWSKA.

(ki) Odstąpił od skargi. W związku z arestowaniem reżysera Teatru Małopolskiego w Stanisławowie, Bronisława Skąpskiego — o czym obszernie pisaliśmy, odbędzie się jeszcze w sądzie stanisławowskim rozprawy przeciw niemu z oskarżenia dyr. teatru p. Łozińskiego, oraz odbywa się obecnie przeciwko niemu śledztwo z art. 264 k. k. Niezależnie od tych spraw Skąpski zaskarżył w swoim czasie sekretarza Teatru Małopolskiego p. Bronisława Miarkowskiego za obrazę, bowiem p. Miarkowski miał rzekomo w kancelarii teatru powiedzieć, że „Skąpski jest batiar i musi być ze Stanisławowa wyszupasowany”. Z oskarżenia tego odbyły się już dwie rozprawy, na których jednak Skąpski, odsiadujący karę półrocznego więzienia nie stawiał się. Trzecia rozprawa miała odbyć się wczoraj, jednak nie doszło do niej, bowiem zastępca prawni Skąpskiego odstąpił od skargi.

(ki) Samobójstwo. W Stanisławowie popełnił samobójstwo buchalter Albin Silbering przez powieszenie. Powód samobójstwa nieznan.

(ki) Za 35 zł. odszedł karę za przyjaźnia. Policja stanisławowska przytrzymała kelniera Aleksandra Chrobotyna, który odsiedział karę 7-dniowego aresztu za swego znajomego Onufrego Dereńkę. Za tę przyjaźńską przysługę otrzymał Chrobotyn od Dereńki 35 zł.

(ki) Za kradzież bochenka chleba. Przed rokiem sąd delatyński skazał hucula Dmytra Łejbiuka z Tatarowa na miesiąc aresztu za kradzież bochenka chleba, dokonaną na szkole Wilhelma Burga. Od wyroku tego odwołał się Łejbiuk do sądu okręgowego, który podwyższył mu karę na 6 miesięcy więzienia. Wyrok ten został uchylony przez Sąd Najwyższy i przekazany do ponownego rozpa-

trzenia. W dniu dzisiejszym sąd odwoławczy w Stanisławowie uchylił wyrok pierwszej instancji i Łejbiuka uniewinnił.

(k) W sądzie uprawiali handel kamieniami do zapalniczek. Byli kierownik ukraińskiej kooperatywy w Petrance w pow. kałuskim M. Panki wspólnie z subjektem kooperatywy Chudykiem trudnili się sprzedażą kamyków do zapalniczek. Między innymi proceder ten uprawiali w gmachu sądowym w Kałuszu i tam zostali przyłapani na sprzedaży kamyków do zapalniczek. Pociągnięci do odpowiedzialności karnej odpowiadali oni w dniu dzisiejszym przed sądem stanisławowskim. W wyniku rozprawy sędzia Szczepaniak skazał Pańkiwa na 2 tygodnie aresztu, a Chudyka na karę grzywny.

Bestialskie morderstwo w Bitkowie.

BITKÓW (mg) W domu Wasyla Hundy s. Oieksy w Bitkowie odbywała się zabawa z okazji t. zw. „tłoki”. Kilku chłopaków z sąsiedztwa przysłało się przez niezamknięte okno tańczyć. Żądni emocji chłopcy rozpęchali się, aby zdobyć lepsze miejsce przy oknie i w tym czasie jeden z nich wskutek nieostrożności wybił małą szybę okienną. Na odgłos tłuczonego się szkła, wybiegł z domu gospodarz Wasyl Hunda z kijem w ręku i uderzył z całej siły po głowie niejakiego Wasyla Petryszaka, lat 14, powodując złamanie czaszki i krwotok. Ofiara brutalnego gospodarza wlokła się kilka kroków i przed utratą przytomności wypowiedziała jeszcze kilka słów: „zabił mnie, umieram za darmo, bo niewybitem szyby, to kto inny”. Bezpośrednio po tym Petryszak wyzionął ducha. Sprawa morderstwa Hunda został aresztowany przez policję i osadzony w więzieniu sądowym w Nadwórnej. Na miejsce wyjechał p. sędzia Nebesz i zarządził przeprowadzenie sekcji zwłok. Hunda zostanie odstawiony do więzienia w Stanisławowie.

Budowa świątyni w powiecie turczańskim.

TURKA NAD STRYJEM. Gdybyśmy szukali w powiecie turczańskim ośrodków polskiego życia narodowego, wskazalibyśmy przede wszystkim na te miejscowości, w których znajdują się kościoły lub kaplice polskie. Gdzie się bowiem rozbudziło, utrwaliło i zorganizowało to życie, powstała potrzeba zbudowania kościoła lub przynajmniej kaplicy. Kościół parafialny w Turce był macierzą dla innych kościołów i kaplic. Stąd promieniowały zasady katolicyzmu, a także i patriotycznej myśli polskiej. Warto spojrzeć na rozrost kościołów rzymsko-katolickich w ostatnim 35-leciu. Oprócz Turki i Łomny, buduje się kościoły i kaplice: w Boryni i Rozłuczu (1903), Tarnawie Niżnej (1904), Siankach (1906), Sokolikach górskich (1907), Jasienicy Zamkowej (1910), Wysocku Wyżnym (1930), Ilniku (1933) i Wolczem. Obecnie są w budowie dwie świątynie: w Komarnikach, gdzie znajduje się ona już pod dachem i w Boryni Górnej, gdzie zrezy z już zbudowane, lecz jeszcze nie nakryte. Ostatnio powstał zamiar budowy kościoła w Turzem. Co trzy lata wyrasta nowy przybytek Boży, a wokół niego gromada polskich dusz. Świadczy to bardzo dodatnio o kresowych Polakach, ich energii, poświęceniu i ofiarności. Należy przypomnieć że powiat turczański jest chyba najbardziej polskim regionem w Polsce.

Im się to nie podoba.

Lwowski organ hitlerowski przeciw odniedzwianiu nazw miejscowości.

Rozporządzeniem ministerialnym — jak donosiliśmy — zmieniono kilka nazw niemieckich miejscowości w Małopolsce na nazwy polskie.

W tej sprawie zabiera głos organ małopolskiego hitlerysty „Ostdeutsches Volksblatt” we Lwowie. W numerze z dnia 22 stycznia br. umieszcza na 1 stronie artykuł, okolony czarno zakreślone obwódką, następującej treści:

„Donosiliśmy przed kilku tygodniami o tym, że na podstawie ministerialnego zarządzenia zmieniono nazwy pewnej ilości niemieckich osiedli na polskie. Zarządzono nagle i bez żadnego ważkiego powodu, że te osiedla muszą odstąpić polskie nazwy i że niemieckie nazwy muszą zniknąć. Jednym pociągnięciem pióra i bez pytania się oświadczenia, zamierzając się przez takie zarządzenie przekreślić 160-letnią historię kolonizacji tu na wschodzie. Przynajmniej na zewnątrz.”

Zupełnie zbędną byłoby rzeczą zastanawiać się nad tym, czy duma narodowa i godność narodu polskiego nie mogły by tego znieść, by... kilkadziesiąt wsi niemieckich miało nazwy niemieckie. Wyrażamy najgłębsze swe ubolewanie z powodu tego zgory wydanego rozporządzenia, ponieważ jest ono niezrozumiałe naszym niemieckim rodakom, których przodkowie niegdyś te miejscowości założyli... No-no, jak kto woli — my i to niesiemy...”

Spółczesność polska z zadowoleniem i uznaniem powitała decyzję władz w sprawie przemianowania miejscowości małopolskich o niemieckim brzmieniu. Nazwy niemieckie pochodzą z czasów zabobnych. Nareszcie do 20 lat niepodległego bytu znikają ślady germanizacyjnej polityki na ziemi polskiej. Sami koloniści niemieccy wszędzie tam, gdzie nie ma mowa o przemianowaniu przyjmują jako rzecz naturalną, zrozumiałą i nieodzowną.

Stwierdza to „Ostdeutsches Volksblatt”, pisząc w numerze 47 z dnia 20 listopada 1938 r., że koloniści np. w Pöchersdorf wyrazili swą zgodę na przemianowanie tej miejscowości.

Skoro sami koloniści zgadzają się na przemianowanie, należało by sądzić, że wszystko jest w porządku. Otóż to lojalne ustosunkowanie się do żądań polskich kolonistów niemieckich nie podoba się placówce hitlerowskiej we Lwowie, która się przecież musi wobec zagranicy wykazać jakąś „robotą”. „Ostdeutsches Volksblatt”

wyrażnie podkreśla, że zachowanie się Niemców w niektórych osiedlach jest „bedauerlich” — pożałowania godne, z tego względu, że Niemcy ci uwzględniają życzenia polskie. „Ostdeutsches Volksblatt” wola z emfazą: „Wir warnen — przestrzegamy naszych rodaków przed postępowaniem samodzielnym. Szukajcie zawsze naprzód rady w niemieckich organizacjach”. No, a te — wiadomo — potrafią już wywrzeć odpowiednią presję na tych Niemców, którzy w imię zgodnego współżycia z Polakami „alles für gesetlich richtig finden” — uznają wszystko jako zgodne z obowiązującym prawem polskim.

Nad twierdzeniem przytoczonego pisma lwowskich hitlerowców, jakoby Niemcy w Małopolsce przed laty założyli osady, nie można przejść do porządku dziennego. Z gruntu fałszywy bowiem jest ów pogląd. Osady o niemieckich nazwach założył rząd austriacki z funduszy państwowych, dając je w prezencie kolonistom, sprowadzonym do Małopolski na koszt państwa. Za darmo więc otrzymali wzorowe, jak na owe czasy — domy mieszkalne wraz z zabudowaniami gospodarczymi z odpowiednią ilością gruntów. Za darmo otrzymali konie, krowy itd., nawet pożyczki na konie.

Pocóż więc próżne przechwałki o zakładaniu osad własnym wysiłkiem?

W związku z powyższymi przytoczonymi artykuł „Ostdeutsches Volksblatt” zanotować trzeba fakt wyrażenia „najgłębszego ubolewania” z powodu zarządzenia polskich władz. W takcie, jaką dotychczas nasi małopolscy wyznawcy narodowego socjalizmu stosowali w walce z polskim interesem, jest to rzecz nowa. Dotąd bowiem wszyscy ich pretensje i ataki skierowane były wyłącznie przeciw prasie i społecznym czynnikom polskim. Obecnie zaczynają mieć pretensje — jakżeś nieuzasadnione i niełojalne — do władz.

I wreszcie przypomnieć wypada stare przysłowie, że w domu powieszono nie mówi się o strycku. „Ostdeutsches Volksblatt”, podejmując swój atak, zapomniał widocznie, że masową zmianę nazw miejscowości oddawna prowadzi Niemcy na Śląsku i Warmii, i że w ten sposób ściera się z mapie nie nazwy, pochodzące z ery józefińskiej, lecz świadczące o prastarym słowiańskim pochodzeniu ziem, dziś od Polski oddzielonych. To panów z lwowskiej agentury hitlerowskiej nie razi?

je we Lwowie jeszcze tylko kilka dni i występować będzie w dwóch komediach t. j. „Dzień bez kłamstwa” Montgomery'ego i „Świętoszek” Moliera tylko do końca stycznia b. r.

ODCZYT DR. J. BICKELSA W TEATRZE ROZMAITOŚCI, który miał się odbyć w piątek, dnia 27 bm., przeniesiony jest na dzień 1 lutego br.

POPOŁUDNIOWE PRZEDSTAWIENIE BAJKI „KOT W BUTACH”. W sobotę, 28 bm. dana będzie w Teatrze Wielkim o godz. 15.30 piękna bajeczka W. Dobaczewskiej w wykonaniu zespołu Teatrów Miejskich p. t. „Kot w butach” w reżyserii dyr. M. Szpakiewicz. Ceny miejsc znacznie niższe.

KU CZCI Ś. P. GEN. BOLESŁAWA POPOWICZA. Staraniem Oddziału Koła 6 pp. Leg. Pol. we Lwowie odprawione zostanie w piątek 27 bm. o godz. 9 w kościele garnizonowym OO. Jezuitów nabożeństwo za duszę śp. gen. Bolesława Popowicza, b. d-cy OK. VI we Lwowie i b. d-cy 6 pp. Leg. Pol., w drugą rocznicę zgonu.

WIECZOR JANA STRAUSSA urządził Kasyo i Koło Lit-Art. we czwartek 26 bm. o godz. 19-tej. Wykonawcami będą: związkowa orkiestra Polskiego Radia pod dyr. T. Serejskiego, Rena Kopaczynska (sopran) oraz Chór męski „Echo-Macierz” pod dyr. J. Kolażkowskiego.

OGÓLNY ZWIĄZEK PODOFICERÓW REZERWY KOŁO LWÓW zawiadamia wszystkich członków, że w dniu 28 stycznia urządzi Tradycyjny Oplatek. — Zgłoszenia i bliźsze informacje w Sekretariacie.

PRZYSPOSOBIENIE TECHNICZNE PRACOWNIKÓW BUDOWLANYCH. Staraniem Związku powstańców śląskich odbędzie się 25 bm. o godz. 18 w lokalu Związku zebranie informacyjne dla kandydatów na kurs przysposobienia technicznego pracowników budowlanych, który od czwartku 26 bm. prowadzić będzie inż. Stefan Makowski, referent ogólny Związku. Ilość miejsc ograniczona, pierwszeństwo mają zweryfikowani członkowie-powstańcy.

OFIARY NA POMOC ZIMOWĄ. Na rzecz Miejskiego Obyw. Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym złożyli: inż. Franciszek Podolski 68 zł., P. A. S. T. Oddział Lwów 166.24 zł., Dr. Przyjemski Adam 26.25 zł., Horakowa Maria 40 zł., Relas Hersch 18.78 zł., Antoni Mańczukowski 11.47 zł., Edmund Stronenger 19.08 zł., Adela Chęcińska 40.10 zł., Janusz Kuhnmarker 20 zł., Pol. Tow. Najmu Wagonów i Komunikacji S. A. 45.86 zł., Tow. Kredytowe Ziemiaków 960 zł., Dr. Ginsberg Ljador 25 zł., Skład Fabryczny S. A. „Olkusz” 25 zł., I. Konrad 50 zł., A. S. Schaff i Ska 20 zł., Narodna Torhwa, Lyczakowska 155.10 zł., Józef Augustynek 30 zł., Zygfryd Büchel 20 zł., Narodna Torhwa Rynek 36.30 zł., Generali-Port-Polonia Zjedn. Tow. Ubezp. S. A. Oddz. Lwów 132.51 zł., Frankel Samuel 10 zł., Tow. Ukr. „Sokół III” 10 zł., Dr. Damański Emanuel 12.50 zł., Wyd. „Gazeta Lwowska” 9.72 zł., Ż. Rol. Kl. Sport. „Hapsoel” 10 zł.

Zebrań i odczyty.

W TOWARZYSTWIE KRAJOZNAWCYM, ulica Bourlarda 5, I p., odczyt pt. „Wspomnienia z wakacji na Wileńszczyźnie” wyłoży dr. Helena Sawczyńska we środę 25 bm. o godz. 18.30

SPORT

Finale mistrzostw hokejowych Polski odbędą się we Lwowie.

WARSZAWA. Na posiedzeniu zarządu Polskiego Związku Hokeja na Lodzie postanowiono, że finałowe rozgrywki o mistrzostwo hokejowe Polski odbędą się w dniach 28, 29 i 30 bm. we Lwowie. Na mistrzostwa wyznaczono następujący skład sędziów: Kuchar, Sawaryn, Strzelecki, Zalewski, Dregier, Buchholz, Latacz, Forys i Trytko. Organizatorem mistrzostw są lwowscy Czarni. Mecze odbywać się będą w godzinach od 16 do 20. Bezpośrednio po mistrzostwach nastąpi wyjazd na mistrzostwa świata do Szwajcarii.

Pozostałe mecze eliminacyjne Polonia-AZS. Poznań i Warszawianka - Czarni - Lwów, odbędą się również we Lwowie w przeddzień mistrzostw Polski, t. j. dnia 27 bm.

Trzeba wyjaśnić, że pod uwagę brane było Wilno, jako teren finałowych rozgrywek, z uwagi na ostrzejszą temperaturę, jaką notuje się w tym mieście każdej zimy. Koncepcja Wilna musiała jednak upaść, gdyż nie zgodzili się na to inne okręgi z powodu wielkich kosztów przejazdu. Wilno jednak brano było b. poważnie pod uwagę, czego dowodem była nasza wczorajsza informacja telefoniczna. Z uwagi jednak na małe prawdopodobieństwo spadku temperatury do dnia 27 bm. finały rozgrywek o mistrzostwo Polski stąd będą pod znakiem zapytania.

Skład Polski na mistrzostwa hokejowe świata.

WARSZAWA. Polski Związek Hokeja na Lodzie ustalił następujący skład polski na mistrzostwa hokejowe świata w Szwajcarii: Maciejko, Muszyński, Kasprzycki, Michalik, Werner, Meternich, Kowalski, Wołkowski, Marchewczyk, Ursoń, Burda, Jarecki, Przedpelski, Ciszewski i Andrzejewski.

W tym miejscu należy skierować zapytanie pod adresem p. Paruszewskiego, kapłana P. Z. H. L., jakim kryteriami kierował się, ustalając wspomnianą reprezentację. — Przecież wystawianiu pp. Wernera i Meternicha jako rezerwową parę obrońców, słynną z „szachowania ciałem kanadyjczyków” jest co najmniej nieuzasadnione. Czy p. Paruszewski zapomina o opinii sportowej, której żywo tkwi jeszcze w pamięci nieszczęsny popis p. Wernera i Meternicha, grających tak skandalicznie, że wolano „Precz z lodu”. — Należałoby jeszcze omówić nazwiska: Jarecki, Przedpelski, Ciszewski i Andrzejewski. Uderza nas przede wszystkim przewaga graczy stołecznych. (Warszawianka!) Nie chcemy mówić o lwowskich graczach, choć to nas naprawdę boli, że Lwów został pominięty. Ale zapytamy dlaczego nie uwzględniono wileńskiego „Ogniska”, które wszak dwukrotnie zwyciężyło drużynę repów (czytaj Warszawiankę) raz u siebie w Wilnie, a raz w Warszawie.

TOWARZYSTWO ZOOLOGICZNE. Na posiedzeniu naukowym, które odbędzie się w czwartek, 26 bm. o godz. 15.30 w Instytucie Zoologicznym U. J. K. (ul. św. Mikołaja 4), p. Zygmunt Godyń wyłoży referat „Z zagadnień biocenologii i biosocjologii”, poczym nastąpi komunikaty.

W POL. TOWARZYSTWIE FIZYCZNYM odbędzie się 121 posiedzenie naukowe, oraz zwyczajne walne zebranie, we czwartek 26 bm. o godz. 19-tej w sali wykładowej Zakładu fizyki eksperymentalnej U. J. K. (ul. Długosza 8). Prof. dr. Wiktor Kemula wyłoży referat pt. „Nowsze wyniki badań nad przyczyną powstawania „maksimów” na krzywej polaryzacji, otrzymywanej za pomocą kropelowej, elektrody rtecowej” (z pokazami).

ZARZĄD ZRZESZENIA INTELIGENCJI LUDOWEJ i przyjaźni wal. Koło pow. we Lwowie, przynajmniej swym członkom, że zwyczajne walne zgromadzenie Koła odbędzie się w piątek, 27 br. o godz. 18-tej w lokalu przy ulicy 3-go Maja 11.

POLSKIE TOWARZYSTWO HISTORYCZNE. V-te posiedzenie naukowe Oddziału lwowskiego P. T. H. odbędzie się w piątek 27 bm. o godz. 18 w Zakładzie historii Polski U. J. K. (ul. Mickiewicza 5 a), na którym doc. dr. Karolina Lanckorońska wyłoży referat pt. „Najnowsza synteza włoska o renesansie”.

WYKŁAD. Dn. 26 bm. o godz. 18-tej odbędzie się w lokalu Sędziów i Prokuratorów przy ul. Długosza 29, I p., wykład ko. prof. dr. J. Stepy pod tyt. „Współczesny kryzys wolności”. Wstęp tylko dla członków Zrzeszenia sędziów i prokuratorów wojskowych oraz członków Prokuratury Generalnej.

Kronika policyjna.

NAGŁA ŚMIERĆ NA DWORCU GŁÓWNYM. Wczoraj wieczorem zmarł na dworcu Podzamcze, 50-letni Mikołaj Krupnik z Kolonii Posumyckiej pow. Chorochoń, który po dłuższym pobycie w szpitalu lwowskim miał wrócić do domu, gdyż stan jego był beznadziejny. Po przybyciu na dworzec Krupnik zmarł.

OFIARA NOŻA. Wczoraj wieczorem przywieziono do szpitala powszechnego Michała Lesiaka, z ranami ciętymi na głowie, rękach i plecach. Poszkodowany nie mógł wyjaśnić, gdzie został tak silnie zmasakrowany.

Warszawianka na trzy grane mecze (z Ogniskiem dwa razy i z Czarnymi) nie wygrała ani jednego spotkania. Jedyna bramka, jaka padła dla Warszawianki, była dziełem przypadku, a nie jakiejś obmyślanej akcji. — Więc na jakiej podstawie zawodnicy tego klubu są tak wyróżniani?

SKON SPORTOWCA.

we wtorek rano zmarł w Zakopanem po dłuższej chorobie, śp. Władysław Rusiecki, członek LKS Lechia. Zmarły przez wiele lat grał w pierwszej drużynie Lechii, należąc do najlepszych piłkarzy tego klubu, kilkakrotnie z powodzeniem występował w reprezentacji Lwowa a ostatnio był kierownikiem piłkarskim w Lechii. Śp. Władysław Rusiecki był typem prawdziwego sportowca-dżentelmena, cieszył się szczerą sympatią, dlatego śmierć jego wywołała w kręgach sportowych serdeczny żal. Cześć Jego pamięci.

RAID AUTOMOBILOWY DO MONTE CARLO.

MONTE CARLO. Ogłoszone zostały ostateczne wyniki dorocznego raidu automobilowego do Monte Carlo.

W klasyfikacji ogólnej zwycięstwo odniosła załoga francuska Frevoux-Lesurque na Hotchkis, 2) Paul-Contet (Francja) na Delahaye, 3) Mutaets na Fordzie.

W kategorii wozów o pojemności do 1500 ccm 1) Goroni-Scarron (Francja) na Fiat 1100.

Z Polaków, biorących udział w raidzie, najlepsze miejsce w klasyfikacji ogólnej zajęła osada Beller — Promaszk 17-te miejsce. Następnie Łubiński i Mazurek 18, Marek i Pawowski 31, oraz Borowik i Wierzb 69.

W klasie wozów do 1500 ccm najlepsi z Polaków Marek i Pawowski 5-te miejsce, oraz Borowik i Wierzb 19.

WARTA MISTRZEM HOKEJOWYM POZNANIA.

WARSZAWA. Zarząd Polskiego Zw. Hokeja Lodowego zmienił weryfikację hokejowych mistrzostw Poznania i anulowały walki weryfikacji na niekorzyść Warty, przyznał Warcie tytuł mistrza okręgu.

Raid Zimowy po Polsce organizuje Polski Touring Klub w dniach 24, 25 i 26 lutego. Raid ten jako największa impreza zimowa w Polsce wzbudził w świecie automobilowym w Polsce jak i zagranicą, wielkie zainteresowanie. Trasa rajdu prowadzi przez Warszawę — Lublin — Lwów — Stanisławów — Kossów — Strij — Krosno — Krynica — Krościenko — Nowy Targ — Zakopane. Raid składa się z trzech prób: 1) z próby szybkości płaskiej, 2) z próby przejazdu całości trasy w oznaczonym czasie, 3) z próby szybkości górskiej. Informacji oraz regulaminu udziela prezes oddziału we Lwowie Z. L. Kremer, ul. Halicka 19.

SAM SIĘ ZGŁOSIŁ W POLICJI. W komisaracie P. P. zgłosił się wczoraj 20-letni Szała Lejzor Springer z Krakowa i doniósł, że jest poszukiwany przez Wydział śledczy za przywłaszczenie sobie 97 zł. na szkodę Hirscha Fuchsbauma. Springera odstawiono do Krakowa.

KRADZIEŻ MIESZKANIOWA. Nieznani sprawcy włamali się wczoraj do mieszkania Michała Demczyszyna (Kopcow 4), gdzie skradli garderobę i srebrną papierošnicę.

WYŁUDZENIE POD PRYZRZECZENIEM MAŁŻEŃSTWA. Anna B. (Pod Dębem 18) wniosła wczoraj do policji doniesienie przeciwko Stanisławowi R. z ul. Traugutta, iż pod przyrzeczeniem małżeństwa wyłudziła od niego 100 zł. Dochodzenia w toku.

Odpowiedzi Redakcji.

Sobel Walerian — Widaczów — Monasterzyska. — Sprawę skierowaliśmy do Zakł. Ubezp. od wypadków, Lwów, Brajerowska 16. **Wiktorja Zielińska — Rozwadów, Piaski**. Tiller, Yachtbau albo Olgierd Jabłoński: Rudowa Joli B. M.

Stały Czytelnik — Sambor — Urząd Wojewódzki. — 220 zł., możliwe są zniżki dla niezamożnych, w wypadku, gdy nazwisko ośmieszające lub hańbiące — koszt 10 zł.

Joachim Hellering — Kałusz. — 1) Kustosza jakiegokolwiek muzeum, 2) muzeum.

Mydlarstwo. — Szkół mydlarskich nie ma w Polsce. Organizowane są od czasu do czasu kursy kosmetyczne, na których poruszane są sprawy wyrobu mydła. Szkoła mleczarsko-serwarska znajduje się w Rzeszowie.

Piątek. — Anonimów nie możemy załatwiać.

Kalendarzyk karnawałowy.

1 lutego br. „**RAUT TOMU**” w salach Kasyo i Koła Lit-Art. 9045

Kronika bieżąca.

26 CZWARTEK
Rz.-kat. Polikarpa
Gr.-kat. 13. Ermyła

TEATR WIELKI: Środa, godz. 19.30 „Dzień bez kłamstwa”. — Czwartek, godz. 19.30 „Świętoszek”. — Piątek, godz. 19.30 „Dzień bez kłamstwa”. — Sobota, godz. 15.30 „Kot w butach” (bajka); godz. 19.30 „Świętoszek”.

TEATR ROZMAITOŚCI: Środa, czwartek, piątek i sobota. Teatr nieczynny.

REPERTUAR KIN LWOWSKICH.

APOLLO: „Dama z Malakki”.
ATLANTIC: „Banita” (F. Bartholomew)
BAJKA: „Niewinnie się zaczęło” oraz dodatek: 11985

BAŁTYK: „Wrzos” 44380

CASINO: „Maria Antonina” (Norma Shearer)
CHIMERA: „Czar nocy majowej” (M. Röck)
EMPIRE: „Dzisiejsza miłość” 10063

EUROPA: „Przygoda we dwoje”.

GRAŻYNA: „Florian” wg M. Rodziewiczówny

KOPERNIK: „Zgrzeszyłam...” oraz dodatek.

MARYSIENKA: „Serce matki”.

METRO: „Długa młodość” oraz dodatki 10272

MIRA: „Złotowłosa” (J. Mac Donald).

MUZA: „Hotel w Tyrolu” i „Modelka”.

PALACE: „Cyganka”.

PAX: „Wyspa w plomieniach” oraz kolorowy dodatek. 11257

RAJ: „Tango Notturmo” Pola Negri).

ROXY: „Korsarze”. 10064

RIALTO: „Radość życia”.

STYLOWY: „Prokurator Andrejew” i rewia.

SWIT: „90 minut postoju” i „Dwoje z tłumem”.

TON: „Patrol na pustyni” oraz „Tajemnica nocnego lokalu”.

UCIECHA: „Córka Szanghaju” i rewia.

FOTOPLASTIKON, pl. Mariacki 5.

„Styria”. (Po raz pierwszy). 11274

STATNIE WYSTĘPY BOGUSŁAWA S. BOBORSKIEGO W TEATRZE WIELKIM. Znany artysta Bogusław Samborski pozosta-

WIEK PRZYRODNICZY I TECHNICZNY

BEZPŁATNY DODATEK „WIEKU”

Przysadka mózgowa, gruczoł uniwersalny.

Procesy fizjologiczne zachodzące w naszym organizmie dają niejednokrotnie uzasadnione podstawy do podziwu. Z wszystkich jednak może najbardziej podziwu godne są funkcje przysadki mózgowej, małego, bo zaledwie pół grama ważącego gruczołu przyczepionego od dołu do naszego mózgu. (Ze względu na to swe pomieszczenie zowie się z greckiego przysadka mózgowa „hypofiza”, od greckiego „hypophyris” t. zn. wyrastać od dołu). Istotnie funkcje te są tak różnorodne i tak niezmiernie w skutkach doniosłe, że trudno uwierzyć, żeby je mógł spełniać organ o tak niewielkich i niepozornych rozmiarach. Przysadka mózgowa jest gruczołem nieposiadającym kanału odprowadzającego jego wydzieliny na zewnątrz. Wydzieliny te opuszczają ów gruczoł wraz z przepływającą przez niego krwią i wraz z nią rozchodzą się po całym organizmie, wywołując to w tym to w owym jego organie daleko idące i ważne zmiany. Należy więc przysadka mózgowa do gruczołów wewnętrznego wydzielania, a wydzieliny jego należą do hormonów, regulujących funkcje różnych organów ciała.

Dotychczas poznano ponad dwanaście różnych hormonów wydzielonych przez hypofizę. Nie udało się jednak dotąd zbadać składu chemicznego żadnego z tych soków. Znać są tylko pewne skutki ich działania. Poznanie ważnej roli, jaką hypofiza odgrywa w organizmie dokonało się niedawno. Sam gruczoł nie uszedł uwagi jeszcze starożytnych lekarzy i przyrodników. Sądziłi oni jednak, że rola jego polega na odprowadzaniu śluzu z mózgu do nosa, i że katar połego na nadmiernej aktywności przysadki mózgowej.

Przysadka mózgowa mimo swych małych rozmiarów posiada budowę dość skomplikowaną. Składa się ona po części z tkanki nerwowej, po części zaś z substancji gruczołowej. Wyróżnić w niej można trzy płaty, przedni, środkowy i tylny. Najważniejszą jest rola pierwszego z tych płatów. Wydzieliny jego regulują m. in. funkcje gruczołów rozrodczych. Gdy człowiek wkroczy w okres dojrzewania płciowego, daje przysadka zapomocą odpowiedniego hormonu hasło do wszystkich tych zmian, które w tym okresie zachodzą w ciele człowieka; a więc pobudza ona przede wszystkim gruczoły rozrodcze, zarówno męskie jak i żeńskie do ich funkcji, sprawię, że chłopcu zaczynają się spływać wosy, że mu głosi grubiej. O znaczeniu tego hormonu dla życia płciowego pouczają nas m. in. eksperymenty przeprowadzone na zwierzętach, które pozbawione w młodości przedniego płatu przysadki móz-

gowej nie osiągnęły nigdy dojrzałości płciowej. Ów pobudzający gruczoły płciowe hormon przysadki udało się w czystej postaci wyprzeć i używa się go jako środka leczniczego, w schorzeniach polegających na niedorozwoju funkcji wydzielniczych gruczołów płciowych. Schorzenia te wpływają nie tylko zakłócająco na rozwój życia płciowego, lecz idą w parze z pewnym zahamowaniem rozwoju psychicznego. Stosowanie wyciągu z przedniego płatu przysadki działa w tych wypadkach leczniczo.

Oprócz hormonu pobudzającego działanie gruczołów płciowych wydziela przedni płat przysadki również hormon, który wpływa hamująco na tworzenie się pokładów tłuszczu w organizmie. Gdy hormon ten z jakichś przyczyn przestaje się wydzielać odpowiednio obficie, dochodzi do odłuszczenia okolic brzucha, siedzenia i ud, podczas gdy reszta ciała pozostaje smukła. Inny znów hormon przysadki ma działanie odwrotne i jego niedobór powoduje chudnięcie, któremu towarzyszy pocucie osłabienia i zębienia, brak apetytu, ból głowy, zaparcie stolca i psychiczna depresja.

Z wszystkich skutków wywołanych przez hormony hypofizy najdawniej poznano ich wpływ na wzrost ciała. Psy, którym usunięto przysadkę, nie rosną. U ludzi wzrost karłowaty ma też często swe źródło we wstrzymaniu odpowiednich funkcji przysadki. Wyciąg z tego gruczołu odpowiednio wcześnie zastosowany może przywrócić zahamowany chorobliwie wzrost. Na karb działania tego samego hormonu należy kłaść t. zw. wzrost końców, który się przejawia w postaci długiego nosa, szpiczastej brody, długich palców u rąk i u nóg.

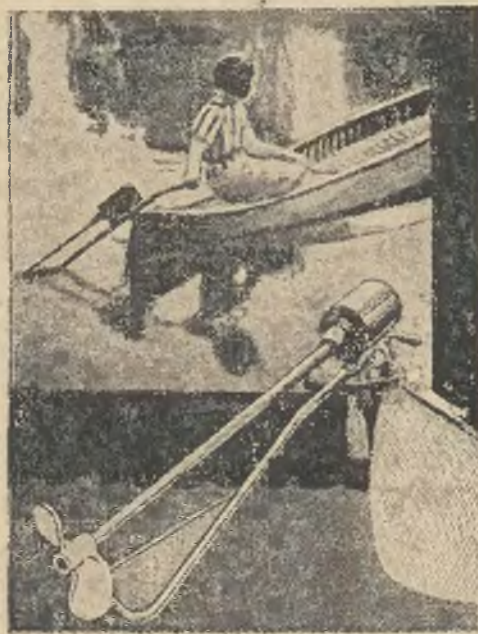
Przedni płat przysadki wydziela również hormon, którego działanie na drodze pośredniej zapobiega tworzeniu się skrzepów po operacjach. Inny hormon z tego samego organu ma wpływ na przemianę cukru w organizmie, inny znowu pobudza do akcji gruczoły piersiowe u ciężarnych kobiet. Rzecz ciekawa, że hormon ten oddziaływa w podobny sposób nie tylko u ssaków lecz np. również u gołębi. Ptaki te posiadają mianowicie na podgardlu worek, z którego u samicy w porze wylęgu młodych wydzielają się mlekaty płyn, stanowiący pierwsze pożywienie młodych piskląt. Otóż zastrzyk odpowiedniego hormonu może spowodować wydzielanie tego płynu u gołębi również poza porą wylęgu.

Gdy na to wszystkie, tak liczne funkcje przysadki mózgowej patrzymy, narzuca nam się porównanie jej roli do roli dyrygenta orkiestry,

który sam jeden przez nieznaczne ruchy pałeczki utrzymuje harmonię między koncertującymi muzykami. Przysadka oddziaływa też na organizm pośrednio, mianowicie w ten sposób, że wpływa na funkcje innych gruczołów wewnętrznego wydzielania, kierując nimi dla harmonijnego współdziałania.

W tej kierowniczej roli uczestniczy jednakże nie tylko przedni płat przysadki, lecz również oba pozostałe, jakkolwiek funkcje ich są mniej bogate. I tak od hormonów wydzielanych przez

Kajak z motorem elektrycznym.

Rycina nasza przedstawia łódź wyposażoną w motor elektryczny, umieszczony poza obrysem łódki. Motor ten waży zaledwie 8 kilogramów. Do napędu użyć można akumulatorów używanych w samochodach. Z raz naładowanym akumulatorem można pływać przez 8 godzin. Prędkość osiągnięta przez łódź jest stosunkowo nie wielka, w każdym razie przekracza prędkość, jaką się osiąga przez wiosłowanie. — Nasza rycina jest reprodukcją fotografii sporządzonej przez niemiecką fabrykę maszyn Greifa (Klützw), która takie motory wyrabia.

płat środkowy zależy ruch robaczkowy kiszek. Inny znów sok pochodzący z przysadki działa hamująco na wydzielanie wody przez organizm. W wypadku niedoboru tego hormonu powstaje choroba zwana biegunką wodną, podczas której człowieka trapi niedające się ugasić pragnienie, a równocześnie oddaje olbrzymie ilości (do 20 litrów dziennie) wodnistego moczu. Z tylnego płatu przysadki pochodzi hormon pobudzający t. zw. bóle porodowe. Inny z tego samego źródła wyciekający sok gra istotną rolę w przystosowaniu się oka do ciemności, w której — jak wiadomo — soczewka oka się rozszerza. Brak tego hormonu powoduje zanik tych ruchów mięśni tęczy. Nie posiadają też go zupełnie ptaki, które w ciemności prawie nic nie widzą, natomiast obficie są w ten hormon wyposażone sowy i koty, które, jak wiadomo, dobrze widzą w ciemności. Ten sam hormon ma też według wszelkiego prawdopodobieństwa regulować 24-godzinny rytm życia człowieka, w którym w regularnych odstępach czasu przeplatają się okresy jawy i czuwania.

Sasiadująca bezpośrednio z mózgiem i zbudowana częściowo z substancji nerwowej posiada przysadka mózgowa wpływ nie tylko na życie cielesne, lecz również i na życie psychiczne człowieka. Ludzie u których hypofiza nie wydziela dostatecznie obficie, są nadmiernie flegmatyczni, mało uczuciowi, uśpieliwi, ociężały, pozbawieni stanowczości i pewności siebie. Gdzie taki „hypofizyczny” temperament przyjmuje formy chorobliwe, daje się on zapisać odpowiednich preparatów sporządzonych z przysadki mózgowej uleczyć.

Wspominaliśmy poprzednio o schorzeniu zwanym „wrostem końców”, powodowanym nadmiarem pewnego hormonu przysadki. W związku z tym warto zauważyć, że powszechnie uchodzi wydatna broda za oznakę energicznego charakteru. Napoleon zauważył, że ludzie o wydatnej brodzie i o dużym szpiczastym nosie odznaczali się szczególną walecznością. Takie właśnie rysy twarzy są charakterystycznym znakiem rasy dynarskiej, która ma się odznaczać dużą przedsiębiorczością i zadzierzystością.

Ten krótki przegląd znaczenia, jakie ten zaledwie pół grama ważący organ posiada dla ciała a może i dla duszy człowieka, uzasadnia uwagę, od której zaczęliśmy niniejszy artykuł. Nie wiemy dotychczas, w jaki sposób się to dzieje, że tak znikome ilości wydzielanych przez małą przysadkę hormonów w całym naszym organizmie wywołują tak daleko idące i tak ważne zmiany.

„Maj we Lwowie”.

Wczoraj wieczorem w sali posiedzeń Magistratu odbyło się pod przewodnictwem p. Chajesa, przewodniczącego komitetu ścisłego, go dla ustalenia nazwy, terminu i ogólnego programu, t. zw. „Dni Lwowa”. W posiedzeniu tym wzięli udział reprezentanci sfer kulturalnych, muzycznych, sportowych, Polskiego Radia i w. i. W wyniku obszernej dyskusji postanowiono urządzić tradycyjne „Dni Lwowa”, w okresie od 20 do 30 maja i połączyć je ze złotem sokolstwa i jubileuszem 35-lecia Pogoni. Imprezy zjazdowe i sportowe odbędą się w czasie Zielonych Świąt (turniej piłkarski, złot sokół), poprzedzone zostaną imprezami artystyczno-kulturalnymi w tygodniu przed Zielonymi Świątami.

W szczególności postanowiono urządzić kilka przedstawień operowych z udziałem Kiepur. Dyr. Sołtyś zaproponował wystawienie oratorium „Quo Vadis”, dla którego najlepsze ramy stanowiłby plac kościelny OO. Dominikanów, względnie część Rynku przed Muzeum Kr. Jana Sobieskiego. Na wniosek inż. Wajdy przyjęto propozycję zorganizowania „meczu” literackiego Kraków—Lwów, przy udziale najwybitniejszych literatów obu miast, z ewentualnym „rewanżem” w czasie „Dni Krakowa” — na terenie Krakowa. Poza tym z kół lotniczych wysunięto projekt przeprowadzenia meeningu lotniczego ogólnopolskiego, połączonego z akrobacją powietrzną, przy czym Aeroklub Lwowski podjął się propagandy imprezy „Maj we Lwowie”, przy pomocy samolotów.

Nadto odbędzie się we Lwowie konkurs piękności samochodów, urządzony na zakończenie raidu gwiazdowego Małopolskiego Automobilklubu. Ze strony Twa Chórów Ludowych wyszedł projekt urządzania wielkiej zabawy ludowej i parku zabawowego na Wysokim Zamku. Poza tym przewidziana jest bogata iluminacja miasta, dekoracja miasta, ognie sztuczne itd.

W myśl projektu p. wojewody Bityka tegoroczne „Dni Lwowa” odbędą się pod nazwą „Maj we Lwowie”. Uczestnicy zjazdu do Lwowa korzystać będą w całym okresie od 20 do 30 maja ze zniżek kolejowych, nadto przewidziany jest przyjazd kilku pociągów popular-

Kula przebiła na wylot pierś jednego i ugrzęzła w ramieniu drugiego.

(K. D.) W dniu 10 lutego ub. r. odbywało się w Kłodnie wesele u gospodarza Jana Matysa, w którym wzięli również udział parobcy z sąsiedniej wsi Pieczechostów. W czasie uczty doszło pomiędzy przybyłymi parobkami, a miejscowymi najpierw do sprzeczki, a następnie do bójki, przyczem padł strzał z uciętego karabinu. Kula ugodziła miejscowego parobka Kazimierza Popowicza w płuć tak, że przeszła na wylot obok czwartego kręgu piersiowego i utkwiała w ramieniu Piotra Radwańskiego wskutek czego obaj zranieni doznali ciężkiego uszkodzenia ciała, zagrażającego ich życiu.

Dochodzenia wykazały, że ów strzał oddany został przez gościa z Pieczechostów

Franciszka Gudzieja, który po tym strzale chciał się rozprawić z Pawłem Radwańskim, lecz został ubezwładniony i musiał oddać karabin.

Pozatem stwierdzono, że Gudziej oraz jego kolega Józef Kołos poranili nożem Piotra Paliwodę.

Prokuratura pociągnęła do odpowiedzialności karnej Gudzieja, Kołosa i ich kompana Piotra Dudę. Ostatnio stanęli oni przed orzekającym sędzią okr. Dr. Pominkiewiczem, który w wyniku rozprawy skazał Gudzieja na 10 miesięcy więzienia, Kołosa na 8 miesięcy, a Dudę uniewinnił.

Oskarżenie popierał wiceprok. Dr. Czemyński, bronił Dr. Kosacz.

Echa listu do prem. Składkowskiego.

(K. D.) Władysław Bechowski, urzędnik tut. Zarządu miejskiego w lecie 1936 wygotował na ręce prem. Składkowskiego doniesienie obwiniające p. Piotra Preisa, inspektora lwowskiego Wydziału powiatowego o zatuszowanie defraudacji, popełnionej w gminie lesienickiej.

Sąd okr. uznał Bechowskiego winnym fałszywego oskarżenia i skazał go za to na 6 miesięcy więzienia. Sąd apelacyjny karę tę zatwierdził. Sąd Najwyższy w uwzględnieniu kasacji polecił tut. Sądowi apelacyjnemu przeprowadzić ponowną rozprawę celem przesłuchania niedopuszczonych poprzednio świadków obrony.

Wczoraj rozpatrywał tę sprawę sędzia apel. Wondrausch i w wyniku rozprawy skazał Bechowskiego na 6 miesięcy aresztu z zawieszeniem.

Oskarżał prok. Kozuchowski, bronił adw. dziekan Dr. Pieracki i Dr. Kaufman.

nich. Obsługę i propagandę tegorocznych „Dni Lwowa” przeprowadzi Związek Popierania Turystyki m. Lwowa, przez swoje biuro i komitet organizacyjny - wykonawczy.

Zagadkowa śmierć niemowlęcia w hotelu Podolskim w Tarnopolu.

(K. D.) Z początkiem maja ub. roku przyjechała do Tarnopola w odwiedziny do swego wuja, wywiadowcy P. P., Leokadia Mazurówna ze swą 2-miesięczną nieślubną dziewczynką i zamieszkała w hotelu Podolskim.

W dniu 12 maja wśród niewiadomych okoliczności dziecko to zmarło. Powiadomione po upływie dalszych kilku dni przez właścicielkę hotelu władze wdrożyły śledztwo.

Przesłuchana Mazurówna zeznała:

— 12-go maja wieczorem, gdy dziecko usnęło udam się do kościoła na majowe nabożeństwo. W kilkanaście minut później, wróciwszy do hotelu znalazłam je w stanie martwym. Mój wuj Chwist chciał zająć się pogrzebem, na co się nie zgodziłam i oświadczyłam mu, że sama wszystko załatwię. Na drugi dzień pod nieobecność Chwista owinęłam dziecko w papier i wrzuciłam je do Seretu. Postąpiłam tak pod wpływem rozpacz, gdyż z braku pieniędzy nie miałam za co zmarłego dziecka pochować, a zresztą wstydiłam się, że było jeszcze niechrzczone.

W związku z tą zagadkową śmiercią wdrożono dochodzenia karne przeciw Mazurównie

i Chwistowi. Przeszukano gruntownie koryto Seretu we wskazaniu przez Mazurównę miejsca, lecz bez rezultatu. Zwiłk niemowlęcia nie znaleziono.

Prokuratura tarnopolska oskarżyła Mazurówną o przestępstwo z art. 202, tj. pozostawienie dziecka bez koniecznej opieki, co pociągnęło za sobą jego śmierć, a wywiadowcę Chwistę o nadużycie władzy urzędowej przez zaniechanie doniesienia do policji o tej zagadkowej śmierci.

Sąd okr. w Tarnopolu uznał oboje winnymi zarzucenych im przestępstw, skazując Mazurówną na 8 miesięcy więzienia z zawieszeniem na 3 lata, a wuj. Chwistę na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem na 2 lata.

Skazani zgłosili odwołanie, które rozpatrywał wczoraj Sąd apelacyjny.

Po przeprowadzonej rozprawie sąd apelacyjny uchylił wyrok I. instancji i oboje oskarżonych uniewinnił, podkreślając, że nie jest rzeczą wykluczoną, iż dziecko zmarło śmiercią naturalną, a w takim razie brak dowodu winy oskarżonych.

Przewodniczył s. a. Wondrausch, oskarżał prok. Kozuchowski, bronił adw. dziekan Pieracki i dr. Żywicki.

Wczorajsze wyroki.

(K. D.) W procesie przemysłowca Edwarta Thürhauza, oskarżonego o sprzeniewierzenie 2.400 zł. zapadł wyrok uniewinniający. Michał Czorneński za poranienie nożem swego brata dostał półtora roku więzienia.

Proces Włodzimierza Demkowa odroczone.

Wzrost obiegu pieniężnego.

Ogólny obieg pieniężny w Polsce na dzień 31 grudnia 1938 r. osiągnął 1.806,4 milj. zł. wobec 1.487,6 milj. zł. na 31 grudnia 1937 r., wzrost więc o 368,8 milj. zł.

Obieg banknotów podniósł się z 1.059,5 milj. do 1.406,2 milj. zł. czyli o 346,7 milj. zł., a obieg bilonu z 438,1 do 460,2, a więc o 22,1 milj. złotych.

Przy tym obieg bilonu srebrnego zwiększył się z 354,2 do 370,2 milj. zł., a obieg bilonu innego z 83,9 do 90 milj. zł.

Kącik humorystyczny

— Mamo, jak ten pan przepiłuje tę skrzynkę, to pójdziemy do domu?

Program radiowy.

ŚRODA, 25 STYCZNIA 1939.

14.00 Muzyka symfoniczna. 14.45 Wiadomości gospodarcze. 14.50 Główna lutowa. 14.55 Program na jutro. — 15.00 Rozwiązanie konkursu rysunkowego dla dzieci „Jak to sobie wyobrażasz”. 15.30 Muzyka obiadowa. 16.05 Wiadomości gospodarcze. 16.20 „Dom i szkoła” (dr. A. Karpowicz). 16.35 Recital śpiewaczy Edw. Bendera. 17.00 Pierwsze waki Powstania Styczniowego (dr. Wł. Dzielanowski). 17.15 „Miliardy w odpadkach” (M. Rogóyski). 17.25 Recital organowy Bron. Rutkowskiego. 17.58 Audycja. 18.00 Wiad. bieżące. 18.05 Odpowiedzi na listy dzieci wiejskich. 18.30 „Nasz język” (dr. doc. S. Rospond). 18.40 „Czy potrzebna są stopnie w szkole” (dialog). 19.00 Fragmenty z komedii muzycznej „Na falach eteru”. 19.40 Muzyka lekka i taneczna. 20.40 Wiad. meteor. Wiad. sportowe i Nasz program na jutro. 21.00 Koncert chopinowski w wyk. A. Brachockiego. 21.30 Wieczór autorski T. Żeleńskiego „Boya”. 22.00 „Zwykłe okulary” skecz. 22.18 Wiadom. sportowe lokalna. 22.23 „Kabaret literacki”. „Przy stoliku politycznym”. 22.40 Muzyka lekka z płyt. 23.00 Komun. meteor. 23.05 Zakończenie audycji.

WAŻNIEJSZE AUDYJCJE ZAGRANICZNE.

20.10 LIPSK: Koncert muzyki włoskiej.
20.10 WIEDEŃ: Koncert Filharmonii Wiedeńskiej.
20.25 SOTTEN: Koncert symfoniczny.
21.00 BRUKSELA FLAM.: „Przygody Sowizdrzala” opera Brockxa.
21.10 PRAGA: Symfonia Nr. 2 Karela.
21.45 RENNES: Koncert symfoniczny.
21.00 RYM: „Rigoletto” — opera Verdigo
21.30 STRASBURG: Festival Ravela.
22.30 BUDAPEST: Koncert orkiestrowy.

CZWARTEK, 26 STYCZNIA 1939.

6.57 „Śliczna Gwiazda miasta Lwowa”. 7.15 Muzyka z płyt. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Muzyka popularna. 8.50 Wiadomości poranne. 11.00 „Na dwa i na trzy” (poranek muzyczny). 11.25 Marze i wale koncertowe (płyty). 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Audycja południowa.
14.00 Koncert żywych. 14.45 Wiadomości gospodarcze. 14.50 Główna lutowa. 14.55 Program na jutro. 15.00 Rozmowa technika z młodzieżą. 15.15 „Kłopoty i rady”. 15.30 Muzyka obiadowa. 16.05 Wiadomości gospodarcze. 16.20 „O handlu zagranicznym (dla młodzieży). 16.40 Recital fortepianowy Margerity Trombini-Kazuro. 17.00 „Z doświadczeń i metod pracy społecznej” (J. Krawczyńska). 17.15 Koncert popularny. 17.55 Audycja z Warszawy. 18.00 Wiadomości bieżące. 18.05 Audycja dla wsi. 18.30 Muzyka ludowa. 19.00 „Wieczór Jana Straussa”. 20.40 Wiadomości meteor. Wiadomości sportowe i Nasz program na jutro. — 21.00 „Sen w ogrodzie” (sluchowisko). 21.50 Muzyka z płyt. 2.00 Wiadomości sportowe. 22.05 Transmisja z życia. 22.25 „Przegląd lwów. krytyki literackiej (Maria Bielanka). 22.35 „Trembowla” (fragment powieści). 23.00 Komunikat meteor. 23.05 Zakończenie audycji.

WAŻNIEJSZE AUDYJCJE ZAGRANICZNE.

19.45 BRATISLAWA. „Gdy nadejdzie maj” operetka.
20.00 LILLE. Kwadrans polski.
20.10 KOLONIA. „Carmen”, opera Bizeta.
20.10 MONACHIUM. „Paganini”, operetka Lehara.
20.10 WROCLAW. „Wolny strzelec”, opera Webera.
20.10 KOPENHAGA. Koncert symfoniczny.
21.00 RYM. Koncert symfoniczny.
21.00 HILVERSUM I. Koncert symfoniczny.
21.00 MEDJOLAN. „Re Hassan”, opera.
21.30 BARDEAUX. Mam'zelle Nitouche, operetka.
21.30 LYON. „Kuglarz z Notre Dame”, opera.
21.30 WIEZA EFFLA. „Wróbel”, operetka.
22.10 HILVERSUM II. „Quo Vadis”, oratorium.

ZAPISKI.

K. MAŁEZYŃSKI, T. MANKOWSKI, F. POHORECKI i M. TYROWICZ: LWÓW I ZIEMIA CZERWIEŃSKA. Str. 326, 163 ilustr. i 2 mapki. Cena zł. 10.—. Nakł. Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych we Lwowie. — „Lwów i Ziemia Czerwieńska” to syntetyczne a jednocześnie w sposób przystępny i lekki opracowane dzieje dawnej Rusi Czerwonej, a dzisiejszych województw: lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego — od czasów najdawniejszych aż po dzień dzisiejszy. Całość, ujęta w osiem rozdziałów, kreśli na tle barwnie podmalowanego pejzażu czasy przedhistoryczne, dzieje omawianych terenów pod władzą książąt ruskich, potem w granicach Królestwa Polskiego i Rzeczypospolitej szlacheckiej, pod rządami zabory i wreszcie w odrodzonej Polsce. Autorowie starają się równomiernie uwzględnić zarówno dzieje polityczne, jak i stosunki kulturalne, religijne czy gospodarczo-społeczne. Szczególny nacisk położono na dzieje sztuki plastycznej Ziemi Czerwieńskiej. „Lwów i Ziemia Czerwieńska” informując wszechstronnie o przeszłości i teraźniejszości omawianych obszarów, stanowi zarazem dokument ich niezaprzeczalnej polskości.

CZYTAJCIE „WIEK”!

O G Ł O S Z E N I A

PRZEDSTAWICIELSTWO POWAŻNYCH FABRYK AUTOMOBILI ANGLIJSKICH POSZUKUJE REJONOWYCH PRZEDSTAWICIELI

Oferty pod: „GREAT BRITAIN” składać do
Biura Ogłoszeń Teofil Pietraszek Warszawa,
Marszałkowska 115. 565

NAUKA

WYUCZAM
kwiatów, galanterii artystycznej. Zgłoszenia Pa-tron — Express, Sykstu-ska 21, II r. 11949

DO GROSZY
rodzina francuskiego —
Listy „Pierwszorzędna si-la” do Admin. 11961

TANCOW
Szkoła Niemieckowskiej,
Kopernika jedenaście —
wyucza najlepiej, najszy-biej, najtaniej. 12014

JEZYKA
niemieckiego, francuskie-go, wyucza rutynowana nauczycielka. Przygotowu-je do liceum, A. H. Z., oraz pomaga pracy szkol-nej. Marii Konopnickiej 6066, I piętro, m. trzy. 11678-5364

ZGUBY

ZGINAŁ
szary wilk niski. Informa-cje za wynagrodzeniem kierować: Herbutów 10, (Sobczna Kadeckiej). 11839

POSZUKUJE
psa młodszego wierzura za-rejestrowanego w V. Ko-misariacie magistrackim. Wiadomość za wynagro-dzeniem: Kutkowski, ul. Sykstuska 14. 11969-5425

GERMATA HENRYKA
zgłasza zgubę dowodu osobistego wydany przez Magistrat Borysław dnia 28. VI. 1933. L. 262/33. — 561:

Posad poszukują

KUCHARKA
dochożająca z dobrymi ro-leczeniami, poszukuje do-mu katolickiego. Listy do Admin. „A. B.” 11957:

SZOFRER —
ogrodnik, bardzo porzą-dy, 12 lat jazdy samo-chodami, ogrodnictwo pro-wadzi we wszystkich ga-lęziach, z pasieką, dobry gospodarz rolny. Zmieni posady jako żonaty lub po kawalersku. Zgłosze-nia: K. G. Poste restante Chyrów. 475

STARSZY
praktykant fryzjerski —
szuka posady w miejscu lub na wyjazd. Listy do Admin. „Kazet”. 11953:

KUCHARKA
z doświadczeniem —
samodzielną, uczciwą —
szuka pracy do wszyst-kiego. Dom katolicki. —
Zgłoszenia: Śniadeckich nr. 12, m. sześć. 12045:

KAPELMISTRZ
emeryt wojsk. (Konserwa-torium) I skrzypek, za-razem poważna siła kan-celaryjna, poszukuje za-jęcia. Listy do Admin. pod „Kapelmistrz P.” 461

CHŁOPIEC
z ukończoną 3 kl. gimn. nowego typu, poszukuje praktyki w sklepie. Listy pod „3 kl.” do Admin: 11979-5428

200 ZŁOTYCH
dam za wyrobienie jakiejś kłówek posady w prze-myśle lub handlu. Listy pod „RiJo” Admin. 11989:

ABSOLWENTKA
gimnazjum, sierota, bez-ojca i matki, szuka jak-iejkolwiek pracy — lub lekcji. Specjalistka w ma-tematyce i języku fran-cuskim. Listy do Admin: Wiek pod „E. S. g.” 9049

Wolne posady

PRZYJME
dobrze poleconą służącą do wszystkiego. Kadecka 6m, m. sześć, od 5-7. 11802

FRYZJERA
mesko — damskiego i fry-zjerkę zaangażuje Różań-ski, Sapiehy 47, róg. 11978:

POMOCNIKÓW
handlowych Polaków —
z brzozy tekstylnej, po-szukuje poważna firma. Listy pod „Wetna” do 11914-3410

KUCHARKA
do wszystkiego, poszuki-wana. Brandstadter, ul. Rejtana cztery. 13056:

SAMOTNA
znająca dobra kuchnię —
gospodarstwo wiejskie. —
założenie inżynierów, chów drobiu i trzody oraz wy-rób nabiału, smażenie konfitur leśnych i zimo-wych, poszukuje posady od 1. lutego samodzielnie. Listy pod „Wiek 43” do Admin. 12009:

ZDOLNA
manicurzystka — leczar-ka, poszukuje posady. Li-sty pod „Miejscowość obo-jetna” do Wiek. 11996:

RIEGLY
stenotypista (pisze stronę pięć minut) poszukuje po-sady biurowej. Listy pod „Bardzo biegle” do Admin. 11997:

POSZUKUJE
posadę w charakterze cukiernika lub sklepowej bardzo dobre polecenia. Listy „A. R.” Admin. 12059:

PANNA
młoda intel. szuka zaję-cia do jednej lub dwu osób z samodzielnym go-towaniem. Listy do Adm. „Oddana”. 12047:

KUCHARKA
do wszystkiego szuka pra-cy: akromnia wymagania Listy pod „Jula” Admin: 12042:

POTRZEBNE
od zaraz dwie służące —
Polki do kuchni akade-mickiej przy ul. Słodowej nr. 10. 11851

POSZUKUJE
tokarza mechanika, Zgło-szenia: Sobieskiego 32, —
warstat. 11948:

POTRZEBNA
dziewczyna Polka — do-wszystkiego do dwójga starszych osób. Za rogi-tką Janowska, ul. Jawo-rowa 9. — 11973

POTRZEBNY
sprzedawca lub sprzedaw-czyni do kiosku tytonio-wego w śródmieściu. —
Kaucja 300 zł. Listy do Admin. „Tytoń”. 12040:

FRYZJERSKI
pomocnik, — praktykant starszy pracujący, platyny poszukiwani Gródecka 48. 11992:

DO SKŁADU
drzewa, potrzebny jest młody turman — tylko z prawini. Wiadomość —
Katz, Łyczakowska 227. 12063:

MANICURYSTKA
przechodząca do domu —
poda adres. Listy Admin: „Tytko pierwszorządna”. 13058:

FRYZJER
męski, Polak, pierwszo-rzędny, potrzebny zaraz. Wikt. mieszkające — ga-żę podać. Starszy prakty-kant, Polak, umiejący golić, strzyż, na dokoń-czenie potrzebny. Hana Stanisław. Skole. 562:

SAMODZIELNA
krawczyni z krojem do-brze poleconą, poszuki-wana. Listy do Admin: „Bardzo zdolna”. 13052:

POSZUKUJE
wychowawczyni 3 dzieci, znająca język niemiecki, akromnych wymagań —
bezwzględnie uczciwa —
Listy „Lekarz” Admin. 11673-5362

FRYZJER
męski potrzebny od zaraz Jakubiak — Łyczakowska nr. 77. — 11921

ONDULATORA —
ondulatorkę, pierwszorzę-dną wodną, telazkową —
poszukuje. Zakład fryzjer-ski Złoczów, Poste re-stante. 11872

DZIEWCZYŃKA
potrzebna. Pracownia su-kien damskich Zofii 7. —
12048:

POTRZEBNA
do dziecka dochodząca —
dziewczyna, po szkole powołanej Potockiego nr. 79, m. 8, —
godzinny wieczorne. 12043:

ROZMAITE

SPÓŁNICZKI
do dobrego interesu. po-szukuje samotny kupiec. Listy „Dobrobyt” Admin: 11890-5406

SZTANDARY
proponuje artystycznie i najtaniej — wykonuje „Liturgia”. Lwów, ulica Kopernika dziewięć. 11676-5361

EGZAMINOWANA
maszynistka — przyjmuje pisanie i pando. Boeckow-skiego 16, Dąbrowska. —
drzwi pięć. 11952:

POTRZEBNE
planino do ćwiczeń okoli-
ca Gródeckiej. Listy pod „Ćwiczenia” Admin. 12010:

POSZUKUJE
spółnika do interesu ga-stronomicznego, wydziel-
zawie lub oddam na ra-chunek. Listy pod „800” do Wiek. 11951:

STROJENIA
naprawy fortepianów —
najtaniej Smutny, Supin-skiego trzy. Tel. 215-98. 12024

ZA ZADNE
dług i zobowiązania na-szego syna — Romana Rżasko, nie bierzemy za-danej odpowiedzialności. —
Rozdzie. 11984:

POSZUKUJE
15.00 pożyczki prima lo-co —
nowo wymirowana willa „Zdrojowsko” do Admin: 12055:

JEŚLI
masz zegarek markowy zaufaj Guttermanowi —
który posiada wszystkie oryginalne części do ze-garków. Sykstuska czter-naście. 10871

SZUKAM
spółnika do handlu i prze-myślu: wkład 3.000 zł. na 25 proc. Listy „3.000” do Admin. 11993:

DWADZIESCIA
wielkich wygranych pa-dła na wskazane wizja-dnecha numery 43. loterii! Wielki wlaściciel —
Hindski, Jasnowidz, nieomylnie przepowiada ca-łe przeznaczenie! zesta-wia numery — daje klucze szczęścia zdobyć! mło-dziel, zwyciężania wrogów, odkrywa kradzieże! Prze-szliz datę urodzenia, za-lącz 5 pytań, imię zmar-łego osoby, 150 znaczkami na analizę. Szangoni —
Kraków, Szewska siedem 566

POMOC LEKARSKA

Specjalista chorób dróg moczowych i wener.
Dr. I. Löwenheck Trybunalska 4
(obok Rynku) 21
telef. 248-11, ordynuje od 8-9 i 3-6.

SPECJALISTKA CHOROÓB DZIECI Dr. OLGA HAHN

ordynuje obecnie ul. Głęboka 11a Tel. 284-45.

JAKUB BICKELS

Lekarz chorób psychicznych, leczenie nerwice (histerji), neurastenji, depresji itp. Ord. od 4-5 Lwów, ul. Pod-wale 7, — telef. 258-28. 386

SPECJALISTA CHOR. SKÓRN., WENER. I KOSMETYKI Dr. FISCHER

D. lekars (asystent) klinik w Berlinie, Pradze, Wiedniu, ord. KILIŃSKIEGO 3 (naprz. Kawiarni Wied.). Tel. 251-68. 120-0

DLACZEGO

najtańszy zegarek kupio-ny u Guttermana chodzi dobrze, bo każdy zegarek reguluje się przez 20 dni Sykstuska czternaście. 12002

SZUKAM

kierowniczkę do bielizny pościelowej z gotówką 1-3.000 zł. jako wpólnie-z-ke. Mam lokale urządzo-ne. Listy „Bielizna” Admin 11994:

CELEM

założenia w województwie łódzkim samodzielną wy-twórni artykułów spoży-wczo — dietetycznych, zna-nej w kraju firmy, przy-jmę współnika z większą gotówką. Listy Administ pod „Fachowiec”. 11990:

Antykwariat

SZACHOWE
podręczniki polskie i nie-mieckie, poleca: KSIĘ-GARNIA LITERACKA,
Batorego 24. — Katalogi darmo. 12027

CZAS

odnowić przedpłatę!

PODZIĘKOWANIE

Upżętnie dziękuję Warszawskiemu Towarzystwu Ubezpieczeń S. A. Oddziałowi we Lwowie za nader kulantną likwidację szkody i szybką wypłatę odszkodowania.

MAURYCY FRIEDMAN
właściciel elektrowni i dzierżawca młyna
w Lubaczowie.

12060

Bandażysta M. POLACZEK

z Sambora, zawiadamia interesowanych, że przyjmuje zamówienia **WE LWOWIE W HOTELU GRAND, ul. Legionów 13** we wtorki od 8 rano do 8 wieczór, zaś w środy od 9 rano do 4 popołudniu.

NA KARNAWAL

elekawe

Niespodzianki

zapewniające powodzenie zabawom poleca po cenach fabrycznych

TURKLA

Lwów, Trybunańska 1.

(Gmach Zippera)

12049 Tel. 219-65

Cenniki na żądanie.

Kupno-Sprzedaż

FORTEPIAN

krzyżowy lub pianino —

kupię, Gotówka, Nowacki

Piłsudskiego 17.

11695—5368

MOTOCYKLETKA

„Victoria” prawie nowa,

okazyjnie sprzedam „Pro-

pag” Plac Haliński 7.

11760

PARCELA

ZIMNA WODA 800 sążni,

słoneczna, centralne poło-

żenie przy ulicy sprze-

dam. Wiadomość Piłsud-

skiego cztery, kancelaria

11615—5348

MOTOR

ropny na chodzie 30 kon-

ny Christoph sprzedam —

lub zamienię na gazowy

50—60 konny. Łubkowski,

Kochawina. 478

KUPIE

bez pośrednictwa kamie-

niczka (wille) komforto-

wa, blisko tramwaju. Li-

sty „Gotówka 23.000” do

Wiek. 11915

KUPIE

część dochodowej kamie-

niczki we Lwowie bez po-

średnictwa. Wiadomość —

Nabielaka 44. m. cztery,

11—17. 11893

MAŁA

trzy walcówkę cukierni,

cz. stan dobry „Lemana”

— sprzedam Brodowicz, Ilkie-

wicza trzy, telefon 236—68

11834

SYPIALNIE

nowoczesna, solidnie wy-

konana sprzedam stolarnia

Zamarstynów, Kwiatowa

nr. 22. — 11967—5430

DWIE

rentowne realności okoli-

ca Pelczyńskiej korzyst-

nie do sprzedania. Listy

pod „Pelczyńska” — do

Admin. 11843

DOM

nowo murowany, 6 ubi-

kacji, ogród, cena 9.700;

z powodu wyjazdu sprze-

dam. Listy „Korzyść” Adm.

Wiek. 11975;

OKAZJA!

FUTRO męskie tchórze —

wydra oraz FUTRO dam-

skie modne do sprzeda-

nia. Ormiańska 28, II p.,

drawi trzy. 11517

MASZYN

piszące, liczące, powiela-

czące, adresarki. Nowo —

używane, Bunda, Lwów,

Romanowicza dziewięć.

11773

MAGIEL

korbowy, pierwszorzędnym;

garnitur salonowy, sy-

pielię, sprzedam. Pawli-

kowskiego 24, parter.

11859—6401

KAMIENICE

Wille, Domy parterowe

nowe oraz przedwojenne,

Parcele budowlane w ka-

żdej dzielnicy miasta —

najtaniej można kupić

przez Biuro KONTRAKT.

Lwów, Batorego cztery.

11546

CHEVROLET

Master de Lux, prawie

nowy, 2.000 Km. przeby-

tych na plombie sprze-

dam. Listy „Chevrolet”

do Admin. 11614

OKAZJA.

Sprzedam wierzytelność,

pierwsza hipoteka Kra-

ków, obiekt pierwszorzę-

dny względnie pożyczka

na to. Zgłoszenia: Nowy

Świat 8. m. 10. godzina

11—13. 11983

MASZYN

Underwood, Royal waliz-

kowa, okazjnie sprzedam:

Michalski, Fredry śledem

11171—5262

KUPIE

w Stanisławowie, śródmie-

ście, NOWA czynszówka

z hipoteką: gotówka 20.000

Oferty z opisem, ceną —

nadsyłać M. C. Brosznów

Poste restante. 11828

SPRZEDAM

bez pośrednictwa w cen-

trum miasta, komfortowa

wille 8-pokojowa z ogro-

dem lub piękny plac bu-

dowlany. Warunki gotów-

ka 47.000 zł. i długoter-

minowy dług G. K. O.

18.000 zł. Listy do Admin.

pod „Własność prywatna”

11972

PARCELA

komfortowa 235 sążni —

16 frontu, plany dwupię-

trówkę zatwierdzone, bli-

sko śródmieście 8.400. —

Listy „Szybka decyzja”

do Wiek. 11974;

SPRZEDAM

dom, 4 ubikacje ze skle-

pem. Łozina k. Janowa —

Jan Krysztoński. 11956;

Inauguracja Sejmu słowackiego.

Przed kilku dniami odbyła się uroczysta inauguracja sejmu słowackiego w Bratysławie. — Rycina przedstawia zdjęcie z pierwszego posiedzenia sejmu. Marszałek sejmu Marcin Sokol otwiera pierwsze posiedzenie. Od lewej ku prawej: ministrowie słowaccy Vanco i Teplanski, premier rządu słowackiego Tiso, ministrowie słowaccy Durczanski i Czernak.

SPRZEDAM

słoneczny duży dom z za-

budowaniami gospodarczy-

mi, studnia, morgowym

ogrodem, sad, stacja ko-

lejowa; 20 morgów pszen-

nej ziemi w tem 2 morgi

złoty młody las Listy do

Adm. „Województwo tar-

nopolskie”. 11982;

DO SPRZEDANIA

kamienica ul. Krupiańska

lata wolno, pożyczka B.

G. K. cena 22.000. Adm:

„Krupiańska”. 11977—5427

MASZYNA

do pisanja Smith-Bros

ukraińska — okazjnie:

Bunda, Romanowicza 9. —

11773—5385

PARCELE

Nowy Lwów, Kamienice-

ka, sprzedam okazjnie —

Słazko, Piaskowa sześć.

11958—5422

OWCZARKI

podhalańskie, duże, śnie-

żna białe, sześć tygo-

dniowe do sprzedania, ul.

22. Stycznia 33, gospodarz

11959—5423

SPRZEDAM

futro męskie — świetne

baranki rumuńskie, ulica

Kochanowskiego 12, m. 5;

od 4—6. 11962—5424

KUPIE

małą realność lub połowę

we Lwowie zadłużoną w

banku. Gotówka 3.000. —

Listy „Nadzieja” Adm:

12012

GABINET

oliwkowy, Jadalnia orze-

chowa, Tapezany, Staliki,

taniej sprzedam Wytwórnia

maszynowa Weryporocha

w Kleparowie, — dojazd

autobusem ul. Jordana

12018—5433

SAMÓCHÓD

sprzedam za 1.250 zł. Li-

sty „Cracovia” do Wiek

12022;

SYPIALNIA

kombinowana orzech kau-

kaski sprzedam — stolarz

Pryma, Ogrodniaka 24. —

Zamarstynów. 12020;

KUPIE

szafy w dobrym stanie.

Listy „Jasion” do Adm:

11986;

MEBLE

do sprzedania okazjnie.

Chmielowskiego 7, m. 6.

42025

BLISKO

Lwowa, w uroczem polo-

żeniu, realność 9 m. — i

kompleks, gleba pszenno-

buraczana, budynki nowe

około 200 sztuk szczepo-

do sprzedaży z powodu sto-

suników rodzinnych. Li-

sty pod „M. K.” do Adm

Wiek. 11995;

DO SPRZEDANIA

2 pto komfortowa real-

ność w śródmieściu, nie

podlegająca ochronie —

czynsz pewny. Listy pod

„Rentowna” Adm. 11999;

ZA ZŁOTO,

złote zęby, srebro, bry-

lanty — płaci więcej niż

każdy Gutterman, Sykstu-

ka zewnętrzna. 120001

KUPIE

dom komfortowy o dwu

większych mieszkaniach,

z ogrodem, wkład do 35

tyś, reszta dług. Admin

„Tylko do południa”.

12061—5439

KAMIENICA

jednopiętrowa, nowa —

komfort. Polowa okazj-

nie 19.500 sprzedam „Prze-

gląd Realności” Choraż-

czynny dwanaście. 12062;

„UWAGA! — RESZTKI

materiałów bielskich na

ubrania, kostiumy, su-

knie, bardzo tanio Skład

roszek Henryk Bocian —

Legionów 41, I piętro.

12051

SPRZEDAM

część nowo wymurowa-

nej, luksusowej wille —

zdrojowisku. „Pierwszo-

rzędny dochód” Admin:

12053;